

AVSTRIJSKI IN NEMŠKI POSLANIK V RIMU STA ZAHTEVALA LISTINE. VOJNA Z ITALIJO JE NEIZOGIBNA.

ZADNJA POROČILA IZ RIMA PRAVIJO, DA STA ZAHTEVALA AVSTRIJSKI IN NEMŠKI POSLANIK V RIMU SVOJE LISTINE, KAR POMENI PREKINJENJE DIPLOMATIČNIH VEZI IN NAPOVED VOJNE. — V NEMŠKEM DRŽAVNEM ZBORU JE IZJAVIL DRŽAVNI KANCELJAR, DA STA OBA CESARSTVA DOSPELA DO SKRAJNE MEJE PONUDE IN DA STA PRIPRAVLJENA NA BOJ, AKO HOČE ITALIJA TAKO.

ZELENA KNJIGA ITALIJE.

NEMIRI V TRSTU SE NADALJUJEJO KLJUB PROGLASITVI VOJNEGA PRAVA. — PROGLASITEV GENERALNE STAVKE V ITALIJI KOT PROTEST PROTI NAPovedI VOJNE.

London, Anglija, 19. maja. — V brzojavki na Central News iz Rima se glasi:

"Giornale d' Italia" naznanja, da sta nemški poslanik princ Buelow in avstrijski poseben poslanik, pl. Macchio zahtevala svoji listine. List dostavlja, da bo osebe nemškega in avstrijskega konzulata zapustilo Rim v torek zvečer.

Berlin, Nemčija, 19. maja. — Bethmann-Hollweg, nemški državni kanceljar je govoril danes v državnem zboru o razmerju med Italijo in Avstrijo ter Nemčijo ter je navedel koncesije, katere je bila Avstrija pripravljena dati Italiji. Rekel je:

— Potom svojega parlamenta bo italijanski narod sedaj odločil, če hoče doseči izvedbo vseh narodnih težej v najširši meri mirnim putem, ali če hoče zaplesti deželo v vojno ter potegniti jutri meč proti svojim zaveznikom od včeraj in danes.

— Nočem popolnoma izgubiti nade, da bo utež miru tehtnejša kot pa ona vojne, a naj je odločitev Italije taka, mi, skupno z Avstrijo, smo storiли vse kar je bilo možno, da ohranimo zvezo, ki je bila močno utrjena v nemškem narodu in ki je prinesla dobička in dobro vsem trem deželam.

— Ako raztrga zvezo eden izmed tovarišev, bomo mi skupno z drugim tovarišem vedeli, kako priti v okoliščini, ki so nevarnosti z neomajnim zaupanjem in pogumom.

V svojem govoru je pojasnil in navedel državni kanceljar koncesije, katere je bila Avstrija pripravljena dati Italiji in ki so sledeče:

Prvič: — Del Tirolske, kjer stanujejo Italijani, se odstopi Italiji.

Drugič: — Istotako se odstopi Italiji ozemlje zapadno od Soče, v kolikor je prebivalstvo popolnoma italijansko ter mesto Gradiško.

Tretjič: — Trst naj postane cesarsko prosto mesto ter dobi upravo, ki bo zagotovila italijanski značaj mesta (tudi avstrijska infamija! — Opom. ured.) in ustanovilo se bo italijansko vseučilišče.

Četrti: — Italijansko suvereniteto nad Avlono ter interesno sfero, ki spada k temu se priznava Italiji.

Peti: — Avstro-Ogrska izjavi, da se ne bo politično brigala za Albanijo.

Šesti: — Narodne interese Italijanov se bo v Avstriji prav posebno upoštevalo.

Sedmi: — Avstro-Ogrska bo dala amnestijo politično vojaškim jetnikom, ki spadajo v ozemlje, katero se bo odstopilo.

Osmi: — Nadaljnimi željam Italije glede splošnih vprašanj se bo zagotovilo popolno upoštevanje.

Deveti: — Avstro-Ogrska bo izdala po sklepu dogovora svečano izjavo glede teh koncesij.

Deseti: — Imenovalo se bo mešane komisije za uredbo posameznosti koncesij.

Enajsti: — Po sklepu dogovora se ne bo nadalje uporabilo v vojni avstro-ogrskih vojakov, ki so doma iz ozemlja, katero se bo odstopilo.

Nemški državni kanceljar je nadalje izjavil, da je nemška vlada v dogovoru z Avstrijo dala popolne garancije, da se bo te koncesije v resnici tudi izvedle.

Govor kanceljarja je sprejela zbornica z živahnim odobravanjem ter so bili v zbornici navzoči vsi ministri.

ITALIJA BO IZDALA ZELENO KNJIGO GLEDE NAPOROV, DA PREPREČI VOJNO.

Rim, Italija, 18. maja. — Vlada pripravlja zeleno knjigo, ki bo vsebovala vse diplomatske dokumente, tikajoče se stališča Italije od pričetka vojne. Iz teh dokumentov je baje razvidno, da je stari italijanska vlada bila, da prepreči vstop Italije v vojno. Italijanska vlada je bila sprva prizanesljiva. Ko pa se je zapazilo, da Avstrija ne bo popustila, je postal spor z centralnimi državama neizogiben.

Admiral Bettolo, prejšnji mornariški minister, se je izrazil glede situacije sledeče: — Moje prepričanje je, da se bomo bojevali in da bomo brez dvoma zmagali.

Avstrijski in nemški konzul ter njih osebe sta dobila danes naročilo, naj bo vse pripravljeno na odpotovanje, ki se bo izvršilo danes ali jutri.

"Messaggero" pravi, da čakata Buelow in Macchio le konečnih instrukcij svojih vlad, nakar bosta vprašala italijansko vlado glede njenih namenov. Odgovor slednje bo, da se bo izročilo poslanikom njih odhodne listine.

Oba poslanika sta prišla danes v zunanji urad ter sta imela kratko posvetovanje z ministrom Sonnino. Vojaške oblasti so danes zaplenile vse avtomobile članov kabineta, izvzemši onih ministrskega predsednika Salandre.

V poročilih iz Trsta se glasi, da narašča v tem mestu revolucionarno gibanje.

V mestu je proglašeno vojno pravo. Navzočnost vojaštva pa ni mogla preprečiti velikanskih demonstracij, ki se vrše proti vladi. Pri nemirih, ki so se završili v nedeljo, je bilo ubitih 50 oseb. Avstrijske oblasti so postavile na višini pri Opčini tri topove ter so tudi zagrozile, da se bo z bojnimi ladjami obstreljevalo mesto. Napravilo se je dva poskusa, da se požene v zrak dve smodnišnici.

Neodvisni socialisti v Turinu so proglasili danes generalno stav.

Z zapadnih bojišč. Obstreljevanje Arras.

Na zapadnem bregu Yser prekopa je vladal včeraj primeroma mir. Boji pri Neuve Chapelle.

PROTINASKOKI.

Naskoki slede protinaskokom, a kljub temu ni opaziti, da bi katera stranka napredovala.

Berlin, Nemčija, 18. maja. — Vrhovno armadno vodstvo je izdalo danes sledeče poročilo:

"Na zapadnem bregu Yser prekopa, nadalje pri Steenstraate in Het Sas je bilo včeraj mirno. Na istočnem bregu prekopa, pri Beosinghe, so se razvili boji, ki trajajo še naprej. Južno od Neuve Chapelle so skušali Angleži prodreti naprej. Njih poskusi pa so bili brezuspešni in odbilo se je vse naskoke, pri katerih so imeli velike izgube.

Brezuspešni so bili tudi ponovni francoski naskoki pri Notre Dame de Lorette in na višinah pri Ablain, zapadno od Souche cest. Ujeli smo 150 francoskih vojakov.

Pri Ailly se je prenehalo z infanterijskimi boji. En francoski naskok se je izjalovil."

Pariz, Francija, 18. maja. — V današnjem popoldanskem poročilu se glasi, da so izgubili Nemci pri včerajšnjih bojih na zapadnem bregu Yser prekopa kakih 2000 mrtvih in da so pustili na bojnem polju veliko vojnega materiala, predvsem pušk.

Tekom noči so vpriporili Nemci posebno oster protinaskok, katerega je uvedlo obstreljevanje z artilerijo. Ta naskok se je odbilo.

Istotako se je odbilo severno od Notre Dame de Lorette dva nemška protinaskoka. Francoski so zavzeli tekonoč celo vrsto hiš v bližini pokopališča v Ablain.

Severno od Arras se vrši noč in dan obstreljevanje z artilerijo. Nemci so obstreljevali posebno mesto Arras z vso silo.

V večernem poročilu se glasi, da sta gosta megla in dež skoro popolnoma onemogočila vse operacije. Tudi streljanje artilerije je pojenjalo.

Skrajna sredstva.

London, Anglija, 18. maja. — Atenski dopisnik je sporočil neki tujakšnji brzojavni agenturi, da zavezniki še vedno obstreljujejo dardanelske utrbe ter da prodira zaveznikovo vojaštvo proti Kilid-Bahru. Turki se poslužujejo skrajnih sredstev, da bi to prodiranje ustavili. Zadnji čas so dobili iz Nemčije več takimenovanih dušičnih bomb, ki so prepovalane po določbah haške konference.

(Dušične bombe so napolnjene z raznimi plini, ki imajo to lastnost, da takoj omamijo človeka. Ko pade taka bomba na tla, se razpoči, in iz nje začno izpuhtevati strupeni plini, ki omamijo v okolici nekaj metrov vse ljudi in živali).

Pittsburgh, Pa., 18. maja. — Uslužbeni American Locomotive Co., ki so več kakor dve leti stavkali, so se zopet vrnili na delo.

Družba je ugodila vsem njihovim zahtevam. Tovarna bo začela obratovati s polno paro.

Pšenica bo cenejša.

Chicago, Ill., 18. maja. — Na tujakšnji borzi se je cena pšenice zopet znižala. Kakor vse kaže, bo pšenica še cenejša.

Bolezen grškega kralja.

Atene, Grška, 18. maja. — Zdravstveno stanje grškega kralja se je znatno izboljšalo. Kralj je imel pljučnico in jo je srečno prestopil. Mrzlica je popustila; včeraj je kralj prvo noč v svoji bolnišnici mirno spal.

Učitelji v vojni.

V Avstriji je kakih 80.000 učiteljev in od teh jih je šlo 20.000 v vojno in jih je do koncem decembra padlo 800.

ko v protest proti napovedi vojne. Vojaške oblasti so bile prisiljene nastopiti z vso energijo, da se prepreči izbruh nemirov.

Mihail de Giers, novi ruski poslanik, je bil danes v avdienci pri kralju Viktorju Emanuelu, kateremu je izročil svoje akreditivne.

Glasi se tudi, da je izročil ruski poslanik italijanskemu kralju listino, katero je zaveza.

V četrtek se bo predložilo parlamentu predlog, ki bo vsebovala le eno točko, da se namreč izroči vladi polnomoč.

Generalni štab italijanske armade dela z mrzlično naglieo ter je pripravljen na vse eventualnosti.

Signore Giolitti je odpotoval včeraj iz Rima, zavarovan od policije. Glasi se, da je dobil na stotine grozilnih pisem, v katerih se mu je pretilo s smrtjo.

Kitchener rabi še več vojakov. London, Anglija, 18. maja. — V zbornici lordov je rekel danes lord Kitchener, da rabi 300.000 ali več rekrutov za oživotvorenje novih armad. Dal je tudi izraza svojemu upanju, da bo imela Anglija kmalu na razpolago dosti municije in drugega vojnega materiala.

Kitchener je tudi rekel, da se znajo zavezniki sedaj zavarovati proti dušičnim bombam, katere uporabljajo Nemci in da so sedaj slednji izgubili to prednost.

Iz Južne Afrike.

Pretoria, Transvaal, 18. maja. — Oficijsko se je sporočilo, da je premagal general Botha neko nemško četo pri Winhoek ter da je slednja izgubila 140 mož in 24 provijantnih vozov. Angleške izgube so bile malenkostne.

"Transylvania" zasledovana od podmorskega čolna.

London, Anglija, 18. maja. — Sem došli potniki parnika "Transylvania" zagotavljajo, da se je prikazal na severozapadni obali Irske preteklo soboto ob 5. uri popoldne neki podmorski čoln, da pa je kapitan obrnil parnik ter tako ušel gotovi pogubi.

Večina potnikov se je nahajala v tem času pod krovom in le malo jih je bilo, ki so videli periskop in stolpce podmorskega čolna. Nekateri potniki zatrjujejo celo, da so videli torpede, katerega se je izstrelilo proti parniku. Te izjave so najbrž izmišljene, ali pa izrodek živahne domišljije.

Nemški podmorski čolni poivajo?

Washington, D. C., 18. maja. — V merodajnih krogih je bila danes razširjena vest, da je Nemčija za teden dni ustavila svoje vojskovanje s podmorskimi čolni ter ne bo zopet pričela, dokler ne odgovori na ameriško poslanico.

Ta vest je vrjetna ne le radi vira, iz katerega je bila prišla, temveč tudi z ozirom na dogodke same. Izza potopa "Lusitanije" se je poročalo le o dveh parnikih, katerega se je potopilo, in sicer takoj dan za potopom "Lusitanije", ko ni še dospelo povelje nemške admiralitete do podmorskih čolnov.

Iz delavskega sveta.

Charleston, W. Va., 18. maja. — V West Virginiji je pričelo primanjkovati premogorjev. Za lastnike premogovnikov se je položaj še bolj poslabšal s tem, da so premogarji v vzhodnem delu države Ohio po trinajst mesecev trajajoči stavki zopet takoj zastavkali.

Lansko leto je odšlo v Evropo več tisoč delavcev, ki so bili uslužbeni v tujakšnji premogokopih, iz Evrope se pa zaradi vojne skoraj nobeden ni mogel vrniti. Premogorjev primanjkuje tudi v vzhodnem delu države Kentucki.

Pittsburgh, Pa., 18. maja. — Uslužbeni American Locomotive Co., ki so več kakor dve leti stavkali, so se zopet vrnili na delo.

Družba je ugodila vsem njihovim zahtevam. Tovarna bo začela obratovati s polno paro.

Pšenica bo cenejša.

Chicago, Ill., 18. maja. — Na tujakšnji borzi se je cena pšenice zopet znižala. Kakor vse kaže, bo pšenica še cenejša.

Bolezen grškega kralja.

Atene, Grška, 18. maja. — Zdravstveno stanje grškega kralja se je znatno izboljšalo. Kralj je imel pljučnico in jo je srečno prestopil. Mrzlica je popustila; včeraj je kralj prvo noč v svoji bolnišnici mirno spal.

Učitelji v vojni.

V Avstriji je kakih 80.000 učiteljev in od teh jih je šlo 20.000 v vojno in jih je do koncem decembra padlo 800.

ko v protest proti napovedi vojne. Vojaške oblasti so bile prisiljene nastopiti z vso energijo, da se prepreči izbruh nemirov.

Mihail de Giers, novi ruski poslanik, je bil danes v avdienci pri kralju Viktorju Emanuelu, kateremu je izročil svoje akreditivne.

Glasi se tudi, da je izročil ruski poslanik italijanskemu kralju listino, katero je zaveza.

V četrtek se bo predložilo parlamentu predlog, ki bo vsebovala le eno točko, da se namreč izroči vladi polnomoč.

Generalni štab italijanske armade dela z mrzlično naglieo ter je pripravljen na vse eventualnosti.

Signore Giolitti je odpotoval včeraj iz Rima, zavarovan od policije. Glasi se, da je dobil na stotine grozilnih pisem, v katerih se mu je pretilo s smrtjo.

Joao Chagas še živi.

Zdravstveno stanje ministrskega predsednika se je obrnilo nekoliko na boljše.

Lizbona, Portugalsko, 18. maja. — Ministrski predsednik Joao Chagas, katerega je bil smrtnonevarno ranil senator Freitas, bo najbrže ostal pri življenju. Iz zadnjih zdravniških buletinov je razvidno, da se mu je zdravstveno stanje znatno izboljšalo.

Prebivalstvo se je nekoliko pomirilo. Ko je senator Freitas od dal strel na ministrskega predsednika, ga je takoj pobil na tla neki orožnik. Senatorjevo truplo so prepeljali na kolodvor, kjer se sedaj leži. Tudi če ministrski predsednik ozdravi, ne bo na desno oko nič več videl.

Lizbona, Portugalsko, 18. maja. — Novi kabinet sestoji iz sledečih članov:

Notranji minister in začasni ministrski predsednik Jose Castro; finančni minister Barros Queiroz; justični minister Paulo Faleo; zunanji minister Teixeira Queiroz; kolonijalski minister Jorge Pereira; minister za javna dela Manuel Monteiro; mornariški minister Fernandez Costa; naučni minister Magalhães Lima.

Madrid, Španjolsko, 18. maja. — Iz zadnjih brzojavk je razvidno, da je v Lizboni zavladal popoln mir. Pred pristanišče so dospeli tri španske križarke, ki bodo ščitile interese tamošnjih Špancev.

Špansko poslanstvo straži 60 vojakov. Cestna železnica zopet obratuje.

Pričetek procesa proti Nemcu Kueperle.

London, Anglija, 18. maja. — Špijonažni proces proti Nemcu Antonu Kueperle se je pričel danes zjutraj pred lordom nad sodnikom ter dvema prisodnikom. V zadnjem trenutku se je odločil sodni dvor za javnost obravnave, a se bo pripustilo ljudem le z vstopnicami.

V obdolžnici se glasi, da je skušal Kueperle dati sovražnikom Anglije informacije glede bojnih ladij in splošnih vojaških razmer. Obtoženi je izjavil, da se ne čuti krivim.

Izpremenjena vozna smer.

Washington, D. C., 18. maja. — Angleška admiraliteta je danes objavila, da se je izpremenilo določbe glede vožnje parnikov v angleškem vodovju ter da naj se poslastniki ladij obrnejo na admiraliteto glede potrebnih informacij.

Nižje cene za denarje v staro domovino.

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Primorsko, Korško, Tirolsko, Češko, Hrvaško in Ogrsko tako zanesljivo kakor prej.

Vojakom se ne more sedaj denar pošiljati, ker se nikdar za go tovo ne v kje se nahajajo, in nam skoraj vsako pošiljatev sv vojakov c. kr. poštini urad vrne.

Denar nam pošljite po "De mestie Postal Money Order" ter priložite natančni Vaš naslov in one osebo, kateri se ima izpla tati.

Čenoj

K	90	K	90
5....	1,75	120....	19,80
10....	3,40	130....	21,45
15....	5,10	140....	23,10
20....	6,75	150....	24,75
25....	8,40	160....	26,40
30....	10,05	170....	28,05
35....	11,70	180....	29,70
40....	13,35	190....	31,35
45....	15,00	200....	33,00
50....	16,65	210....	34,65
55....	18,30	220....	36,30
60....	19,95	230....	37,95
65....	21,60	240....	39,60
70....	23,25	250....	41,25
75....	24,90	260....	42,90
80....	26,55	270....	44,55
85....	28,20	280....	46,20
90....	29,85	290....	47,85
95....	31,50	300....	49,50
100....	33,15	310....	51,15
110....	38,25	320....	52,80

Kar se čenoj pošilja preko naših pošt, kar se čenoj pošilja preko naših pošt.

TVEDKA FRANK SAKKER, 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

NEMŠKO PRODORANJE PROTI SEVEROZAPADU. RUSKA ARMADA JE MED PRUTOM IN DNJESTROM.

RUSKI VOJAŠKI STROKOVNJAKI SO MNENJA, DA SO NA-PRAVILI RUSI VELIKO NAPAKO, KER NISO UDRILI V OGR-SKO NIŽINO. — SEDAJ NE BODO NIKDAR VEČ IMELI TAKO UGODNE PRILIKE. — NEMŠKA ARMADA SE ŠE NI TOLIKO Približala Jaroslavu, DABI GA MOGLA OBSTRELJEVA-TI. — TURKI SO POTOPILI DVA ANGLEŠKA PODMORSKA ČOLNA. — BOJI V KAVKAZU. KAZNOVANI ARMENCI.

Položaj na vzhodnem bojišču.

Berlin, Nemčija, 18. maja. — Veliki nemški generalni štab izjavlja:

Pri Dubici v bližini Ciragole smo uspešno odbili ruski napad. Sovražnika, ki je bil dospel iz o-zemlja južno od reke Njemen, smo pogнали proti Aszaki in vjeli 1700 mož. Severno od Przemysla, kjer se izteka Visloka v San, so avstrijske čete na več mestih prekoračile reko; Rusi se umikajo proti vzhodu in severovzhodu.

Med Pilico in Vislo se bje iz-vanredno vroča bitka, ki se bo skorajgotovo za nas ugodno končala.

Dunaj, Avstrija, 18. maja. — Nemški in avstrijske čete so zad-nje dni napredovale v Galiciji za kakih 40 milj. Avstrijska artilerija obstreljuje rusko fronto pred Przemyslom. Izgube, ki jih pri-zadevajo avstrijski topovi Rusom so naravnost ogromne. Pri zasle-dovanju sovražnika so vjeli Avstrijci 7000 ruskih vojakov in za-plenili 22 strojnih pušk.

Vojni jetniki.

Dunaj, Avstrija, 18. maja. — Avstrijsko vojno ministrstvo je izdalo danes sledeče poročilo:

Po vročih bojih so avstrijske in nemške čete prekoračile reko San in se sedaj nahajajo na vzhodnem bregu. Odbili smo vse ruske na-pade in pogнали Ruse proti vzhodu.

Ob severnem teku reke Dnje-ster se boji še neprestano vrše. — Severno od Kolomeje so Rusi zo-pet začeli napadati naše postojan-ke, toda napredovali niso poseb-no, ker so v manjšini in njihova artilerija ne more stopiti v ak-cijo.

V prvi polovici meseca maja smo vjeli v Galiciji, Bukovini in na Rusko Poljskem 170.000 Ru-sov. Zaplenili smo 128 topov in 360 strojnih pušk.

Petrogradsko poročilo.

Petrograd, Rusija, 18. maja. — Ruski generalni štab priznava, da so se Rusi morali umakniti ter da so Avstriji in Nemei v Galiciji zavzeli precej ozemlja. Ni resni-ca, da se Rusi še vedno umikajo, pač je pa res, da so stopili na več mestih v ofenzivo in pogнали pri Opatovu Avstrijce za šest milj na-zaj.

Nemška armada, ki je bila pro-drla v vzhodne baltičke eprovine, se je morala umakniti pred rusko premočjo.

Przemysla ni mogoče zavzeti.

Petrograd, Rusija, 18. maja. — Poročilo se glasi nadalje: — Nemei in Avstriji se vedno upajo, da bodo z lahkoto zavzeli Przemysl, toda prej ali slej bodo pridno raz-očarani. Za usodo Przemysla je bila bitka v Bukovini odločilna. Tam so ruski vojniki na 90 milj dolgi fronti popolnoma premaga-li avstrijsko armado in vjeli več kot 20.000 vojakov. — Mesto Čer-novice je zopet v naših rokah.

Vsi sedanji uspehi Nemecev in Avstrijcev so čisto lokalnega po-mena.

Rusko poročilo.

Petrograd, Rusija, 18. maja. — Ruski generalni štab naznanja. Boji v okolici Shawli so se 16. ma-ja za nas ugodno končali. Naše čete so začele z novo ofenzivo in zasledile nekaj nemških strelnih jarkov. Pri Ruskem brodu smo nenadoma napadli neko nemško kolono in jo popolnoma potolkli.

Izjavljen načrt.

Petrograd, Rusija, 18. maja. — Kakor vse kaže, je zaenkrat glav-

ni cilj avstrijske in nemške ar-made v Galiciji trdnjava Prze-mysl. Polastiti se hočejo obeh bre-gov reke San, koncentrirati v ta-mošnji okolici svojo armado in slednjic z vso silo navaliti na Prze-mysl. Iz zadnjih poročil je raz-vidno, da se Nemeem še ni posre-čilo priti v tako bližino Jarosla-va, da bi ga začeli obstreljevati. Ruska armada je napravila veli-ko napako, ker ni začela takoj, ko je imela nekaj važnih postoj-anjk v Karpatih in svojih rokah, prodirati

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKKER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers:
11 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Če celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
leto za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vse leto 4.50
pol leta 2.25
četrtletje 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenjski nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
prihajajo.

Denar naj se blagovito pošilja po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje
izdatnice naznači, da hitreje
najdemo naslovnik.

Dopisom in pošiljkatvam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"
11 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Nobenega barantanja.

Iz različnih brzojav, ki prihaja-
jo iz Berlina, je razvidno, da se
poslužuje nemška vlada gotovih
dopisnikov, da preskusi javno
mnenje v Ameriki. Na noben
drug način si ni mogoče razlagati
predloga, naj se predloži celo za-
devo razsodišču.

Vspričo teh predlogov je ame-
riško stališče povsem priprosto.
Mi nimamo ničesar za razsojati.
Nemški mornariški častniki so
umorili nad sto Amerikancev —
možikov, žensk in otrok. To ni no-
beno vprašanje, nobeno dejstvo,
katero bi se moralo predložiti
razsodišču. Razpravlja se lahko
o višini odškodnine in temu bi ni-
hče ne nasprotovale.

Za sedaj se pa mora odločiti, če
bo Nemčija še nadalje vzpirala
umore. Povsem postranska
stvar, kaj je Nemčiji Velika Bri-
tanijska in kaj hoče slednja storiti
prvi.

Predsednik Wilson je zahteval,
da mora Nemčija ravnati s soglas-
no z določbami mednarodnega
prava, v kolikor pridejo Ameri-
kanci v poštev. Ako bi nemška
vlada tega ni hotela storiti, bi
bile Združene države prisiljene
ščititi svoje državljane ter bi ne
opustile nobene besede in nobene
dejanja, da to v istini store.

Vprašanje kot je obstaja med
Združenimi državami in Nemčijo.
V stran nas ne smejo zavesti no-
bene priitožbe Nemčije, ki ne spa-
dajo k stvari. Čprav ne odreka-
mo simpatij nemškim ženam in
otrokom, katere hoče Anglija iz-
stradati, nas to vendar ne sme za-
vesti tako daleč, da bi odobraval
umor naših lastnih žena in otrok
od strani nemških mornarjev.

Res škoda je, da nima Nemčija
v Ameriki nikogar, ki bi ji znal
pojasniti ameriško javno mnenje.
Nemčija najbrž še nikoli ni ve-
dela, kako se čuti v Ameriki ter
je tudi sedaj na nejasnem glede
značaja Amerikancev.

Nemška vlada in nemški narod
morata jasno spoznati, da zahte-
va Amerika pravico, ki ji je za-
gotovljena z vsako besedo in vsa-
ko črko mednarodnega prava in
da se glede te pravice ne da ba-
rantati. Mi nečemo ohraniti živ-
ljenj svojih državljanov. Vsak pro-
ti-predlog nemške vlade, ki bi ne
izpolnil vseh zahtev, stavljenih v
poslanici predsednika Wilsona,
bo sam po sebi nespremljiv.

Konečno moramo vedno obra-
čniti v spominu, da stojimo ob za-
četku, ne ob koncu težavne in ne-
varne mednarodne epizode. Na
vsak način se je treba izogniti
vsemu, kar bi ustvarilo pri nem-

ški vladi napačen pojmov o našem
istinitem čustvovanju in o na-
šem sklepu, da izvedemo to zade-
vo do konca, tudi v slučaju, da bi
prišlo do vojne, katere si ne želi
noben Amerikane. Ne bomo tr-
govali in barantali. Ne bomo do-
volili, da bi bile naše nepobitne
pravice odvisne od volje kakega
dr drugega naroda. Ne bomo dovolili
Nemčiji, da bi uplivala na naše
razmerje s Francijo in Anglijo.
Čim prej spozna Berlin to dej-
stvo, tem prej bomo v stam kon-
čati in spraviti iz sveta to akutno
mednarodno krizo.

Pred tednom dni je rekel pred-
sednik Wilson o svoji deželi, da
bi bila preponasna, da bi se bo-
rila. Mislil je, da bi bila prepo-
nasna boriti se za samolastni in-
teresi in za povečanje svojih mej.
Včeraj pa je izjavil predsednik
Wilson v New Yorku, da je moč
moralnih principijev ona stvar,
katero ljubi njegova dežela in
edina stvar, za katero bi se bo-
rila.

Zadeva med Nemčijo in Zdu-
ženimi državami je itak moralni
principij in nemški državnik bo-
do svoji deželi najboljše služili,
ako v polnem obsegu upoštevajo
poslanico predsednika Wilsona.

Dopisi.

Sublet, Wyo. — Ker se le red-
kodaj oglašajo kak dopisnik iz na-
še nasebine, sem sklenil jaz ne-
koliko opisati tukajšnje razmere.
Z delom gre še vedno bolj počasi.
Delamo samo po dva ali tri dni na
teden, zaslužimo pa jako slabo.
Večkrat se prigradi, da je kateri,
ki pride iz jame, še celo dolžan
kompaniji, namesto, da bi kaj za-
služil. Pred kratkim se je dogodil
nekemu rojaku sledeči slučaj:
Naložil je tri kare premoga, paz-
nik je pa našel v vsaki kari name-
sto čistega premoga tudi funt ka-
menja. Takoj je bil kaznovan za
\$6. Lansko leto meseca avgusta se
je ponesrečil v rovu števil 5 rojak
Janez Zunter. Nanj je padla veli-
ka plast kamenja ter mu zlomila
nogo nad kolonom in na glavi je
zadobil veliko rano. Bil je tri me-
sece v bolnišnici na Kemmerer.
Ko je prišel iz bolnišnice, je pro-
sil pri lokalni uniji števil 2752 za
podporo. Angleži in Irci so mu pa
odvrnili, da ne daje ničesar iz
blagajne. Malo kasneje so pa na-
pravili veselico in vzeli iz blagaj-
ne \$175. Torej je za veselico bolj
potrebno, kakor pa za delavca, ki
se ponesreči v jami in je 10 mese-
cev nezmožen za delo. — Ker
imamo dovolj časa, kaj radi pre-
biramo raznovrstne časopise. Pred
kratkim sem čital v Proletaru
dopis rojaka C. K. Dopisnik se
zaletava v vse tukajšnje Slovence
in pravi, da je ta nasebina ena
najnazadnejših v Ameriki. Pri-
stavlja, da razen par možkih spi-
mo še vsi sponje pravičnega. Lah-
ko bi mu na dolgo in široko odgo-
voril, pa je boljše, da storim bolj
na kratko. Povem mu samo to, da
on ni prišel med nas, da bi nas
zbuhal iz spanja. Za to so pokli-
ceni drugi. Svetujem mu, da naj
kar lepo molči, če ne, mu lahko
povemo par tako gorških, da ne
bo nikdar več šilil v javnost. Tu-
di v socialistični klub nas ni tre-
ba spravljati. Mi imamo dovolj
društve, ki nam več koristijo ka-
kor vsi socialistični klubi skupaj.
Pozdrav vsem zavednim Sloven-
cem! — Naročnik.

Goodton, Okla. — V tukajšnji
okolici je precej Slovencev. Delo
se težko dobi, plača je zelo nizka.
Zaenkrat ne svetujem še nikomur
sem hoditi. Ko se bo kaj izpreme-
nilo, bom že sporočil. Pred krat-
kim smo izgubili prijatelja Jože-
fa Oepka, doma iz vasi Potok,
pošta Vače na Kranjskem. Takaj
zapuša dva brata, v starem kra-
ju pa očeta. Bodi mu lahka svo-
bodna zemlja! — Martin Žibert.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Hribolazec iz Kingstona. — Žal,
ne moremo, če nam ne pošljete
originalnega pisma. Pismo vam
tako po uporabi nepoškodovano
vrnemo. Pomnimmo, da mora
biti pri pismu tudi koverta in
znanka. Pozdrav!

Premogar, Marianna, Pa. — Da,
prav imate, v omenjenem dopisu
je bilo nekaj nepravilnosti. Delo-
ma smo jih zakrivali mi, deloma
pa dopisnik, ker je zelo nerazloč-
no pisal in je po vsej sili hotel,
da naj pride dopis v list. Najbolj-
še bi bilo, da g. dopisnik ali pa Vi
še enkrat natančno opišete tamo-
nje razmere. Pozdravljeni!

**Razširjenje črnovojniške
dolžnosti v Avstro-
Ogrski.**

Uradno se poroča:
Avstrijska vlada namerava spo-
razumno z ogrsko razširiti črno-
vojniško dolžnost do vseh 50ga
leta in prvi povik, ki se porabi v
dopolnitev vojske in domobran-
stva, raztegniti na 42. leto.

Doslej veljavna določila glede
črnovojniške dolžnosti pa nikakor
ne zadostujejo.

Če n. pr. vsopredimo časovno
obsežnost črnovojniške dolžnosti
pri nas in v drugih evropskih dr-
žavah, najdemo, da se nahajamo
glede izrabe zalag človeških moči
skoro na zadnjem mestu. V Nem-
čiji sega n. pr. črnovojniška ob-
veznost od 17. do 45. leta starosti,
na Francoskem do 48., na Srb-
skem do 50., pri nas pa prične šele
s pričetkom leta po dvršenem 19.
letu starosti in koncem leta, ko si
dovršil 42. leto starosti.

Tudi glede uporabe črne vojs-
ke imajo dandanes veljavna dolo-
čila preozke meje, katere utege-
njo, ako se ne razširijo, vojaškim
koristim v veliki meri škodovati.
Tako v naši črnovojniški postavi
pogrešamo določila, da bi se mo-
gel tudi drugi povik, obsegajoč
črnovojnike od 38. do 42. leta, po-
rabiti v dopolnitev vojske in do-
mobranstva. To je nedostatek, ki
ga pri vsakokratnih izpolnitvah
formacij na bojišču zelo ne-
prijetno občutimo.

Z ozirom na pojasnjene razme-
re je nujno potrebno, da se vel-
javne določbe o črni vojski raz-
širijo v smeri, da se, prvič, črno-
vojniška dolžnost raztegne na na-
daljne letnike, drugič pa v večji
meri zagotovi poplnevanje vojs-
ke in domobranstva.

Da se zagotovi tej neobhodni
potrebi, se namerava uveljaviti v
obeh državah monarhije za bodo-
če črnovojniško dolžnost že z le-
tom, s katerim se konča 18. leto
starosti, dočim bo trajala do kon-
ca leta, v katerem se dovrši 50.
leto starosti.

Nadalje bo obsegal prvi povik
letnike do končnega 42. leta sta-
rosti ter se bo nudila izjema, da
se v prav posebnih izjemnih slu-
čajih pritegnejo tudi pripadniki
drugače poziva v dopolnitev vojs-
ke in domobranstva.

S to uvedbo novih kategorij čr-
ne vojske pa se ni nikakor reče-
no, da se bodo vse te nove kate-
gorije tudi skupaj, takoj ali pa
že v bližnji bodočnosti pritegnile
črni vojski.

Raznoterosti.**Zazidano žito.**

Ogrska vlada je bila obveščena
da so mnogi veleposestniki na de-
želi svoje velike zaloge žita —
zazidali. Kakor poroča "Pesti
Naplo", bodo poslane oblasti de-
tektive po deželi, da izvožajo skri-
te žitne zaklade.

**Draginja in pomanjkanje v Pe-
trogradu.**

Petrogradski "Rječ" poroča,
da v Petrogradu draginja izredno
narašča. Še bolj strašno pa je, da
bo skoraj zmanjkalo živil. Dovo-
z je pri sedanjem vojnem stanju
silno otežkočen. Vse to deluje na
prebivalstvo silno deprimirujoče.

**Restavracijski vozovi v Angliji od-
pravljene.**

Kakor poroča "Vossische Zeit-
ung", je bil v Angliji izdan sklep
vseh angleških železniških družb,
naj se odstranijo vsi restavracij-
ski vozovi. Ta sklep so vtemelji-
li s tem, da se morajo restavracij-
ski vozovi smatrati kot luksuz, ki
je nastal le vsled ostre konkuren-
ce železniških družb. Vsak resta-
vracijski voz tehta najmanj 40
ton. In ker na vsaki progi sever-
ne Anglije vozita najmanj dva re-
stavracijska voza pri vsakem vlu-
ku, se prihrani, če se opuste vo-
zovi, mnogo premoga in razentega
se oprosti mnogo mladih ljudi za
vojaško službo.

**Bolgarski kralj Ferdinand zopet
sprejet v katoliško cerkvo.**

"Il Quarnero" list reških kapu-
cinov, v katerih provincio spada
tudi Bolgarija, prinaša vest, da
je bil Bolgarski kralj Ferdinand
zopet sprejet v katoliško cerkev
ter da ga je na veliko soboto ob-
hajal plovdivski škof Pejov. Re-
čeni list trdi, nadalje, da se bo tu-
di prestolonaslednik Boris vrnil v

naročje katoliške cerkve. Kakor
znano, je bil kralj Ferdinand eks-
komuniciran, ker je privolil, da
je prestopil prestolonaslednik Bo-
ris v pravoslavno cerkev. Kobur-
žanska rodbina, iz katere pohaja
kralj Ferdinand, je, kakor znano,
katoliška.

Pivo za nemško južno armado.

"Polaer Tagblatt" javlja: Te-
dni je dospelo v Line 8 vagonov
piva iz Monakovega za etapno in-
tendaturo v Beregszaszu na Ogr-
skem. Pivo je namenjeno za nem-
ško južno armado. V vagonih je
920 zabojev, v katerih je 46.000
steklenic piva.

Vojaške besede.

Beseda rekrut izvira od fran-
coske besede recrue, ki znači na-
raščaj. Granatnik je bil oni, ki je
metal ročne granate. Beseda gra-
nata prihaja iz latinske granum,
ker je bila to kroglica, napolnje-
na z zrni smodnika. Pionir prihaja
od francoske besede pion, kar
znači pešca. Huzar je madžarsko
dvajseti, ker je ogrski kralj Ma-
tija Korvin ukazal, da mora biti
vsak dvajseti vojak jezdca. Bita-
gonci so srednjeveški dragonarij,
papeški sulicari, ki so imeli na
kopju praporcev z znamenjem. Hu-
lan pomenja tatarsko mladenič.
Kirazirji so imenovani po fran-
coskem cuirasse. Chir je koža in
kiras je bil prvotno oklep iz ko-
že.

Perzijski recept.

Češki "Svetozor" priobčuje sle-
dečo zgodovinsko anekdoto: Ko
je bilo l. 996. v Perziji vsled voj-
ne pomanjkanje živil, je izdal te-
dani perzijski vladar Abdul A-
zud-a-Daulah originalno odredbo.
Kakor vedno in povsod so bili te-
daj tudi v Perziji oderni, ki se
višali cene živilom. Denar, ki ga
je vladar delil med ljudstvo, ni
pomagal. In tako je vladar izdal
sledečo originalno odredbo: "Mi
Abdul Azud-a-Daulah, kralj kra-
ljeve, gospodar sveta, naznanjam
s tem, ker smo prepričani, da se
morebitimi (trgovci z doboletimi
pidelki) v naši državi skoraj šte-
vilnejši, nego siromaki, da smo se
namenili izravnati to razliko. Za-
to ukazujemo, da se za vsakega
siromaka, ki se najde v naši dr-
žavi, prime enega morebita ter
pripiše za usesa na vrata njegove
hiše. To se ima ponavljati tako
dolgo, da se številno izravnava".
To originalno sredstvo je delalo
delež, cene živilom so čudovito
padle itd. Seveda v Perziji!

Požar na parniku.

V Tokio, Japonska, je dospela
danes brezščitna brzojavka, da je
izbruhnil v nedeljo zvečer na
parniku "Chito Maru" požar.
Parnik bi moral dospeti danes v
Yokohamo.

Poskušan samomor v cerkvi.

Bridgeport, Conn., 17. maja. —
V neki tukajšnji cerkvi je zavzela
prodajalka Katarina Doherty ta-
blete živega srebra. Nje stanje je
zelo kritično, vendar pa so napeli
zdravniki vse sile, da jo rešijo.

ZAHVALA.

Vsem dobrotnikom, ki so mi
priskočili na pomoč, se prav srčno
zahvaljujem. Nikdar ne bom mo-
gel poplačati vsega, kar ste mi
storili. Srčna hvala tvrdki Frank
Sakker, ker je toliko časa pobir-
ala zame lodare, srčna hvala
tudi upravnistvu Glas Naroda,
ker mi pošilja list zastoj. — Jaz
sem še vedno bolan, otroci niso
preskrbljeni in tudi žena ni nič
boljši. Veliko dobrega ste mi že
storili, rojaki, toda vesti ni ne do-
pusti, da bi vas še zaneprej nad-
legoval. Zadnje dneve svojega
življenja bom že na ta ali oni na-
čin preživel, prepričani pa bodite,
da bo še v smrti uri prosilo mo-
je sree Boga, da naj vas ohrani
zdrave in srečne ter da vam ni-
kdar ne nakloni take nesreče ka-
kor je naklonil meni. Še enkrat
prisirna hvala v mojem imenu, v
imenu bolne žene in nepreskrblje-
nih otrok.

John Zupan,
R. F. D. 12, Box 13,
Grove City, Pa.

Opomba uredništva. Kakor smo
že poročali, smo zaenkrat prene-
hali pobirati za siromaka Zupana.
Ni pa s tem rečeno, da mož ni več
potreben podpore. Kdor mu hoče
pomagati, vemo in želimo, da bo
teh dobrotnikov dovolj, naj po-
slje svoj denar naravnost Zupa-
nu. Če se pa komu ne zdi priprav-
no pošiljati na omenjeni naslov,
naj pošlje dar nam in mi bomo že
gledali, da pride čimprej siroma-
ku v roke.

Farme v Wisconsinu.**3400 AKROV**

lepe farmske zemlje ob glavni
progi Northwestern železnice. Po-
staja, pošta, trgovine in druge
potrebne naprave blizu. To zem-
ljo lastuje The Fish Lumber Co.,
ki daje delo kupecem zemlje, ako
ga potrebujejo. Zemlja je valov-
ita in se po kakovosti in rodovit-
nosti prištevajo najboljši zemlji
v Wisconsinu. Cena je od \$10 do
\$20 akre; odvisna je od lege in
količine lesa na njej. Prodaja se
po 40, 60, 80 ali več akrov. Takoj
se plača \$2 na akre ali več, ostan-
ek na lahke pogoje; kdor se pa
tako naseli, lahko plača samo \$50
na 40 akrov. Drugi prodajojo ta-
ko zemljo po \$25 akre ali še
dražje.

St. 83. — Farma 160 akrov, 1½
milje od postaje; 40 akrov očiste-
nih, ostalo lahko za čistiti. Dobra
štala s fundamentom 40x26. Iz-
vrstna prilika za živinorejsko far-
mo v večjem obsegu. Cena \$4200,
takoj \$1200.

Pazite na moj oglas prihodnji
teden. Pišite po cenik.

Pridite ali pišite na:

LEO ZAKRAJSEK,
309 First Ave., Milwaukee, Wis.
(1921—5)

Kje je naša sestra ALOJZIJA
MIHELIC, omožena Eichelle?
Pred dvema letoma je bila v
Buffalo, N. Y., in od takrat ne
vemo nič o njej. Prosim, če
kdo ve za nje naslov, da ga na-
znan, ali naj se pa sama oglaši
svojim bratom, ki smo sedaj
vsi skupaj. — P. J. A. J. Mihe-
lic, Box 436, Demopolis, Ala.
(1921—5)

**NEKAJ, KAR NAJ VSAK
UPOŠTEVA.**

Vsa koga posameznika dolžnost
je, kdor želi sam sebi dobro, da
se vsestransko informira in po-
vpraša, predno kaj ukrene in se
za to odloči. Posebno priporočil-
vo pa je še za one, ki se zanimajo
za farme in zemljo ter namerava-
jo postati farmarji. Ni dovolj, da
se zanesete samo na prepričeval-
ne besede agentov ali prodajalcev
zemlje, lepe slike ter vabljive po-
pise kraja in na male muštre zem-
lje, ker na to ni za iti. Glavna
stvar pri nakupu zemlje je, da je
ista v resnici rodovitna, ne glede
na barvo zemlje. Da ni predalec
od mesta in trga, kamor lahko
svoje pridelke prodate ter od žele-
zniške postaje. Šole, kjer se za-
det umirajoč bere še zadnjaklet mat-
erno pismo in se poslavlja od drugih.
14.) Lovčev slovo; 15.) My old Ken-
tucky home; 16.) Solza — solza r-
zahn ti nikdar, ki tekle so za me; 17.
Kapelja: Kaj se blesti-le — na goro tan-
zroč — in zvoneček mali klče romarj
v božji hram; 18.) Zdravica: nazdrav-
ja stvarniku, ki nam v vinu blažbo-
da, pozdravlja domovino, materno ok-
napija vrli Slovenci in navsezadnje pa-
vici, ki obsoja zlo...!

Opevalo se najslajši pesniki pred
meti v zbranih akordih. — Pesmi s
pravi biseri ter ne pretežke. Slušalec
jih ne nasti, sluša bi jih venomer.
Knjižica obsega 50 strani; poedine pa-
titure si pisane na finem, trpežnem pa-
pirju in vezava je tudi ukusna. Društ-
va, sežite po knjižici, po tej redki zbirki
Cena ni pretirana, društvo popus-
pevovodij in izroč — gratis! V zaloz-
IVAN M. ADAMIČ,
pevovodja slov. pevsk. društva "Slavec"
1336 Lincoln Place, Brooklyn, N. Y.

ne agentov, svet v tej nasebini
je jako rodovit, prijazen in
najpripravniji za uspešno far-
marijo, živinorejo in sadjerejo ter
da imamo v teh krajih skoro en
mesec in pol daljše poletje kot v
drugih delih države Wisconsin,
KAR JE DRŽAVNO DOKAZA-
NO in se lahko sami prepričate,
ter da se vam v teh krajih nudi
najboljša prilika doseči popolnen
uspeh in zadovoljnost na farmi.

Daljšje informacije in pojasnila
glede zemlje in drugih podrobnos-
ti vam bode drage volje dala,
ako pišete na:

GRIMMER LAND CO.,
by A. Mantel,
1286 Milwaukee Ave., Room 311,
Chicago, Ill.

**Slovenskim pevskim dru-
štvom širom Amerike:****POZOR!**

Med večletnim delovanjem v tujih
pevskih društvih sem zadel ob pesmi,
ki so pravi biseri na umetno-pevskem
polju. In čemu ne bi presadil tujih
cvetov na domači vrbi? Danes so presa-
jene in v Greater New Yorku se pejo-
ter postajajo — narodne!
A čujte predgovor v oni knjižici:
"Pevci Evo Vam cvet s tujega vrta!"
Tuje so, a zato ni manj prijetno diše-
če. Duh časa nas sili, da spoznavamo
drug drugega tudi — v pesmi. V dvaj-
setem veku pretiravati z glupim slovni-
zizmom, ignorirati duševne proizvode
narodnosti je — absurdno in ker je pe-
sem govor srca, molitve duše, a srce
enako do zadnjega atoma drugemu sr-
cu, je potemtakem pesem mednarodna,
skupna last — pevečev! Seveda ne
smemo kot Slovenci prezirati ter zane-
marjati svojih pesmi; preste so, ker so
divne in — naše! Žal, da je tako malo
teh cvetov!

Segel sem v tuji vrh, natrag ter oble-
kel v domače krilce kit "tujih" nem-
sko-angelskih pesmi, in, sodeč po dos-
dajnih posređenih poskusih, sem se
prepričal, da poljeu gramatnično-slov-
slovenski prvi z veseljem tudi "tule-
pesem". V originalu sem pustil edino-
klastično-lepo "My old Kentucky home-
ker to pesem pejoje i druge narodnos-
ti le v izvirnem angleškem jeziku.

Zbirka začena s pesnjico 1.) "Ko pe-
jojen orel pesem dviga se", za njo pri-
haja veličastna 2.) "Svoboda" — gle-
daj oči kile po zemlji: Bratje sme-
ni enaki vsi; 4.) Pomladna pesem: Odpe-
sree, cvetec je dan; 5.) Hliska očevci z
barilom slo: Donov, domov srce na-
zane; 6.) Samotarjeva nočna pesen:
Noč, tih noč, čuj moj pozdrav;
Vražji bas z vodilno arijo za 2. bas; 8.
Druga, lahko noč z barilom slo: Zapr-
nebesko ti oko; 9.) Stara nizozemska
pesem: Ko zori pesem moja, prvi b-
vodi; 10.) Deklica in metulj, nabrala
je cvetja v gozdu, pa "a butterfly flew
toward her and kissed her lips so fair";
11.) Večerna; 12.) O playovski devki
Dekle, glej na temne mesta, pravim ti
prišezem ti; 13.) Slovo junakov: Di-
jajo konjič in poka strel, junak pa za
det umirajoč bere še zadnjaklet mat-
erno pismo in se poslavlja od drugih.
14.) Lovčev slovo; 15.) My old Ken-
tucky home; 16.) Solza — solza r-
zahn ti nikdar, ki tekle so za me; 17.
Kapelja: Kaj se blesti-le — na goro tan-
zroč — in zvoneček mali klče romarj
v božji hram; 18.) Zdravica: nazdrav-
ja stvarniku, ki nam v vinu blažbo-
da, pozdravlja domovino, materno ok-
napija vrli Slovenci in navsezadnje pa-
vici, ki obsoja zlo...!

Knjižica vsebuje slede-
ča poglavja:
Pouk o laseh; U-
stroj las in temena;
Vzroki izpadanja las
in pleše; Kako ohrani-
ti zdrave in dobre
lase; Zdravljenje,
vsled katerega zra-
stejo lasje v šestih
tednih; Osvetlost;
Brada in brke; Pri-
znanja in zahvale ozdravljenih ljudi.

"RESNICA O LASEH"

(pisana od slavnega evropskega specialista)
Knjižica vsebuje slede-
ča poglavja:
Pouk o laseh; U-
stroj las in temena;
Vzroki izpadanja las
in pleše; Kako ohrani-
ti zdrave in dobre
lase; Zdravljenje,
vsled katerega zra-
stejo lasje v šestih
tednih; Osvetlost;
Brada in brke; Pri-
znanja in zahvale ozdravljenih ljudi.

Brezplačen poskus zdravljenja.

Zelimo vas prepričati na svoje lastne
stroške, da bo zdravilo "Calvacura" u-
stvarilo izpadanje las, odstranilo luskinje
in srbečico ter pospe-
šilo rast las. Pošlje-
mo vam \$1 vredno
steklenico "Calvacu-
re" št. 1. obenem z
gorinavedeno knjižico
"Resnica o laseh",
ako nam pošljete svo-
je ime in 40 centov v
sechu ali znakmah,
da se pokrije poštna
stroške.

Pogled na Ogrsko.

V zadnjem sešitku "Veče" je dr. Bogumil Vošnjak priobčil zanimivo oceno o novi madžarski knjigi o narodnostnih razmerah na Ogrskem. Iz njegovih navedb razvidimo, kako se preminja razmerje narodnosti na Ogrskem. V letu 1720. je bilo na Ogrskem z Erdeljem (Sedmograščim) vred 45% prebivalstva madžarske narodnosti ni 55% prebivalstva nemadžarske narodnosti. Leta 1787. je bilo Madžarov samo 29%. Nemadžarov pa 71%. Od tedaj naraščalo število madžarskega prebivalstva. V letih 1850.—1869. je bilo 44.4% madžarskih in 55% nemadžarskih prebivalcev, v letih 1880.—1890. je bilo že 48.5% prebivalstva madžarskega in le še 51.5% nemadžarskega, leta 1910. pa je bilo že 53.1% madžarskega in 46.5% nemadžarskega prebivalstva. Tega naraščanja madžarskega in nazadovanja nemadžarskega prebivalstva pa ni morda pripisovati temu, da se madžarski življenjski naravnim putem množijo. Madžarski element se je pomnožil, ker se je pomadžarilo mestno prebivalstvo, namreč nemški židje, pravi Nemci in pripadniki drugih narodnosti.

Že te številke pričajo jasno, da ogrska dežela ni madžarska dežela, da ni "magyar orszag" v polnem pomenu tega izraza, ampak mešično mešana država. — Kdo se spominja govorov, ki so jih imeli od novega leta sem ogrski ministri predsednik grof Tisza, potem grof Apponyi in drugi merodajni moške, kdor se spominja, kako so poudarjali, da je Ogrska tisoč let samostojna madžarska država, vedno parlamentarno vladana in kako so na to odgovarjali dunajski listi, ta bo uveljal da želimo tudi širše kroge slovenskega občinstva nekoliko bližje seznaniti z Ogrsko, zlasti ker igra zlag ogrska vlada prvo vlogo v monarhiji in je vsled vojne težavne cele monarhije premeščeno vsaj začasno v Budimpešto.

Z mečem v roki so Madžari nekoč 1. 1896. zavezovali današnjo Ogrsko in pozabili tako frankovsko kulturo, kakor slovansko kulturo v nekdanji Panoniji in v severnih slovaških delih Ogrske, ki so prej pripadale veliki Moravski. Poskusi Madžarov prodreti se daje proti zapadu, so trajali kakih sto let, a so bili odbiti in Mažari so se morali ustanoviti na Ogrskem. Kralj Stefan II. je uvedel kristianstvo in je bil od papeža Silvestra II. priznan kot kralj in se je leta 1001. kronati.

Kralj Stefan je Ogrsko organiziral po komitatih in sicer po načelih fevdalizma. Plemstvo in duhovništvo je bilo pod kraljem gospodar v deželi. Vsak plemič je bil majhen kralj. Leta 1102. je bil star hrvatska dinastija izumrla, so hrvatski stanovi izvolili ogrskega kralja Kolomana za hrvatskega kralja. A Hrvatska je prostovoljno stopila v zvezo z Ogrsko in kot njen ravnopravni član. Poleg madžarskih plemičev so pa ostali na oblasti tudi plemiči različnih drugih narodnosti in prav zaradi tega je obveljala latinščina kot uradni jezik in tudi kot običajni jezik vladajočih stanov. Stanovi (plemstvo in duhovščina) niso bili vsi madžarsko-narodni in ker je bila tudi večina prebivalstva nemadžarske narodnosti, je pač popolnoma nepravilno, če se daje stari ogrski državi madžarski narodni značaj.

Ko je kraljevski rod Arpadov izumrl, je Ogrska volila za kralja ne morda kake Madžare, ampak tuje. Izvoljen je bil češki kralj Vclav za ogrskega kralja, ki je potem prepuštil krono Otonu Bavarskemu; na kraljevski prestol je prišel iz Neapolja Karel Anjou, ogrski kralj je bil tudi Jagellonec, poljski kralj Vladislav in kralj Matija Korvin, ki ga pozna naša narodna pesem kot kralja Matjaža, je bil po narodnosti Rumun, a je bil nekaj časa (leta 1890.) vladar Moravske in nekaj časa celo gospodar Dunaja. Iskal je pač zaslonbe na zapadu pred turško nevarnostjo. Na kraljevskem dvoru se je več slovaški govorilo, kakor madžarski.

V bitki pri Mohaču dne 28. avgusta 1526. je padel kralj Ludovik II. Malo plemstvo je tedaj izvolilo za kralja madžarskega velikaša Ivana Zapoljo, veliko plemstvo pa je posebno iz oziroma na Turke izvolilo Habsburžana Ferdinanda I. Turški naval je kmalu potem podrl Ogrsko kraljevino. V letih 1540 in 1541. so Turki zavezovali večji del Ogrske s Komarno in Budo, oziroma Pešto in država je bila raztrgana na tri

dele. Sedmograško je vladal Zapolja kot popolnoma samostojno državo, Habsburški kralj je imel severni, slovaški del v posesti, ostala Ogrska (in ravno najbolj madžarski deli) pa je postala turška provinca, Ogrske kraljevine ni bilo več. Kakor so Turki razdeljali bizantinsko cesarstvo, kakor so razdeljali carja Simona Bolgarjo, kakor so razdeljali carja Dušana Srbijo, tako so razdeljali in razkosali tudi kraljevino Ogrsko.

Madžari niso bili v stanu se ubraniti Turkov, še manj, da bi bili mogli drugim narodnostim pomagati.

Med Madžari ni bilo v tej dolgi dobi nikakega duševnega življenja in iz tistih časov nobenega znamenitejšega književnega spomenika. Med tem, ko je bilo madžarstvo vsled turškega gospodstva v veliki nevarnosti, se je na severu v slovaških in rutenskih pokrajinah krepko gojila kultura in je še dandanes v slovaških krajih ohranjenih še nekaj staroslovanskih spisov in mnogo staročeških knjig.

Celih 146 let, to je od leta 1540. do 1686. je trajalo turško gospodstvo na Ogrskem in morda je protestantsko gibanje največ pripomoglo, da se je madžarska narodnost sploh ohranila. V svojem plemstvu ni mela madžarska narodnost nikake zaščite, kajti plemstvo je bilo stan zase ki mu še ni bilo za narodnost, da ki največkrat še madžarskega jezika ni znal. Plemstvo je govorilo latinsko-nemško in francosko, tudi še pozneje, ko so bili Turki pregnani, prelaje so bili deloma madžarske, deloma pa slovanske ali nemške narodnosti in mesta so bila večinoma nemška. Šele tekem poznejših stoletij se je slovaško plemstvo pomadžarilo.

Torej: 146 let je bila Ogrska raztrgana in so bili ravno Madžari pod turškim gospodstvom. Turke je pregnala z Ogrske tuja, neogrška moč, namreč cesarska armada. V tej armadi so služili Nemci, Čehi, Slovaki pa tudi Slovenci.

Najprej se je turški naval razbil ob Dunaju. Cesar je Dunaj zapustil, ker ni verjel, da bi se mogel ubraniti. Branitelj Dunaja, knez Starhenberg, je imel le malo posadko, kakih 13.000 vojakov in 7000 obojenih mestjanov; dobil je cesar nekaj pomoči, toda podlegel je bil prav gotovo, da mu ni prišel na pomoč poljski kralj Sobieski. Le poljska armada kralja Sobieskega je obvarovala Dunaj l. 1683. in le tej armadi gre zahvala, da se turški naval ni mogel razširiti dalje po zapadu. Da ni prišel Sobieski, bi bili Turki zavzeli Dunaj in danes bi bili potomci ponosnih rodov Starhenbergov in drugih zaničevani sužnji kje doli v Maroku, kakor so Turki odpeleli mairskakega ogrskega plemiča iz domovine kdo ve kam.

Leta 1686. je cesarska armada zavela Budo in pregnala Turke. S tem je bil osvobojen velik del Ogrske. Kako so ogrski stanovi znali to pomoč ceniti, priča dejstvo, da so se naslednje leto priznali svojem osvoboditelju cesarju oziroma habsburški rodovni dedno pravico na ogrsko krono. Z bitko pri Zenti je zopet cesarska armada osvojila še ostali del Ogrske in z mirom, sklenjenim v Karloveih l. 1699. ustvarila južno mejo deželi. Tudi Erdelja (Sedmograško) niso pridobili ogrski Madžari, ampak pridobil jo je cesar. Ta je namreč pridobil zadnjega edeljskega vladarja za to, da se je odpovedal vladanju; cesar ga je za to odkodoval z lastnimi sredstvi in Erdelj združil z Ogrsko. Leta 1718. je bil pridobljen končno še Banat in nastala je nova Ogrska, ne kot uspeh madžarskega naroda, ampak kot uspeh cesarske armade, čeških, nemških, hrvatskih in slovenskih vojakov, nemških, čeških, hrvatskih in slovenskih davkov.

Ali smejo torej Madžari trditi, da obstoji Ogrska država nepretrgano tisoč let? Gotovo ne! Tudi to ni utemeljeno, če trde Madžari, da imajo tisoč let svojo ustavo in če svojo ustavnost primerjajo angleški.

Stara ogrska ustava sploh ni bila v pravem pomenu besede konstitucija, ampak je bila stanovska; dež. zbor ni bil zastopnik vsega ljudstva, nego zastopnik privilegiranih stanov. Ta deželni zbor ogrski tudi ni imel zakonodajne moči, ni nikoli sklepal postav, ampak le sklepal prošnje in nasvete, ki jih je potem kralj kakor je hotel ali popolnoma ali le deloma sankcioniral ali pa sploh odklonil.

Kakor smo že rekli, so se v deželnem zboru zbirali samo veliki plemiči in prelaje ter zastopniki malih plemičev in svobodnih mest.

GRŠKI KRALJ, KI JE SMRTNONEVARNO ZBOLEL.

Kmet ni imel več političnih pravic, kakor njegov vol. Ti stanovi tudi potem, ko je cesarska armada ustvarila novo Ogrsko, niso bili madžarski, nego samo ogrski in to do prve polovice 19. stoletja. Med ogrskimi magnati so sedeli tudi češki plemiči, Lobkoviči, Schwarzenbergi, Sternbergi, Harrahi in drugi; sedeli so tudi plemeniti iz nemških dežel, kakor Starhenbergi, Trautnauendorffi in drugi in bili so med njimi tudi plemeniti iz slovenskih dežel, kakor Auerspergi, Herbersteini in Lambergi.

Ogrska mesta so bila tako nemška, da je bilo treba se v 17. stoletju izdati posebne postave, da smejo tudi Madžari v ogrskih mestih kupovati hiše in zemljišča.

V deželnem zboru se je govorilo samo latinsko, uradni jezik je bil povsod latinski in nikomur ni prišlo na misel, da bi bil smatral Ogrsko za madžarsko državo, noben človek je ni imel za magyar orszag in vsak le za Hungarijo.

Postavno se je le dežela imenovala inclytum regnum Hungariae.

Lokalna uprava v komitatih in v svobodnih mestih je bila različna po narodnosti. V madžarskih okrajih so vladali madžarski plemiči, v slovaških komitatih slovaški, erdeljski Saksi so imeli svojo avtonomijo, svobodna mesta so imela nemško upravo, hrvatska granica je imela cesarsko vojaško upravo, Hrvatsko pa so upravljali bani in stanovi, ki so uradovali latinski.

Ogrska je imela samo dva samostojna centralna urada, najvišje sodišče in najvišjo finančno upravo, vsi drugi Ogrsko upravljajoči centralni uradi so bili na Dunaju in ti uradi niso bili ogrski, ampak cesarski in skupni. Ogrska je bila dolgo časa še tesneje zvezana z Dunajem, kakor Kranjska, Štajerska in Koroška, ki so do cesarja Jožefa I. imele svoj lastni svet na Dunaju. Ogrska ni bila potem, ko je cesarska armada pregnala Turke v habsburški državni pravni več, kakor vsaka druga kronovina, namreč provinca.

Madžarski jezik ni imel v javnosti do našega stoletja skoro nobene veljave. Znameniti in za madžarstvo vlezaslužni grof Majlyath se je svojega materinega jezika naučil šele kot odrasel človek in ga ni nikoli dobro obvladal in Košut je bil že 16 let star, ko je znal še samo svoj slovaški materinski jezik in nemški in se je šele potem naučil madžarskega jezika.

Cesarska armada je iztrgala Turkom iz rok one dele Ogrske, ki so bili po propadu in razkosanju ogrske kraljevine ostale v turških rokah. Te vojne, ki jih je končal princ Evgenij kot poveljnik cesarske armade, so imele čisto jasne zavojevalne značaj in so imele dinastičen namen. Cesarska armada ni šla v boj, da bi Madžare osvobodila ali da bi obnovila ogrsko kraljevstvo, ampak da bi dotične teritorije zavezovala za cesarja in jih njemu podvrgla.

Za to vojno, ki je Madžare in Ogrsko osvobodila turškega gospodstva, so se borili vsi drugi narodi, a najmanj Madžari sami. Te vojne proti Turkom so bile jake popularne; lahko se reče, da se bile prave ljudske vojne. To pričajo takratni sklepi stanov, te pričajo številne narodne pesmi in vsakovrstni spisi, ki so se ohranili

iz tistih časov. Kako vlogo so pri tem igrali Slovenci, ne bomo tu popisovali; le toliko bomo povedali, da ima slovenski narod velike zasluge za premaganje Turkov in da je v tistih vojnah žrtvoval silno mnogo krvi in denarja.

Madžari niso torej skoro nič storili za premaganje Turkov. — Njim ni bilo všeč, da se je cesarska armada trudila premagati Turke in so se pod Tökölyjem celo združili s Turki proti cesarski armadi. Nekoliko je nanje pač tudi vplivalo to, da so jezuiti in cesarski generali delali protireformacijo s strašno silo. V Požunu in v Eperiešu so bile izrečene in izvršene krvave sodbe. Toda resnice je le, da je cesarska armada zavezovala Ogrsko in Turkom iztrgala zasedene dele dežele.

To faktično zavezojevanje je ustvarilo pravno podlago pragmatični sankciji.

Zgodovinarji pripovedujejo, da se misel o pragmatični sankciji ni rodila ne na cesarskem dvoru in tudi ne na Dunaju, ampak med hrvatskimi stanovi. Če je to resnično, se da težko reči. Resničje je pa dvojje: da je bilo med katoliškimi in med protestantskimi Madžari v tistih časih veliko nasprotje in da je posebno takratni zagrebški nadškof, ki je bil Madžar, zelo priškal na hrvatske stanovce, da so sprejeli pragmatično sankcijo. Pomagal mu je pri tem hrvatski ban.

Ogrski stanovi so sprejeli pragmatično sankcijo šele pozneje, toda neposredno potem, ko je cesarska armada popolnoma osvobodila Ogrsko.

S pragmatično sankcijo so hoteli hrvatski in ogrski stanovi ne le Habsburžanom zagotoviti krono, ampak tudi sebi zagotoviti veliko korist, da bi jih namreč cesarska armada branila proti nevarnemu sosedu, proti Turkom. Po popolna napačno pa je, če madžarski politiki dandanes zatrjujejo, da je pragmatična sankcija pogodba med narodom in med krono. Pragmatična sankcija je zveza med enakopravnimi kronovinami in med krono. Ogrska je bila takrat čisto navadna kronovina, kakor vsaka druga in pragmatična sankcija je zagotovila obstoj zveze med enakopravnimi kronovinami ter tako ustvarila Avstrijo kot krščansko trdnjavo proti Turkom.

Napredek v vsem življenju je sešoma povzročil, da so se prežele stare javne uredbe in je nastala potreba njih novim razmeram primerno preustrojiti. To se je začelo še za vladanja cesarice Marije Terezije in cesarja Jožefa II. Oba sta preurejevala državo s stališča, da tvorijo vse kronovine eno državno celoto, oba sta birokratizirala državo in zadala težke ularce stanovskim privilegijem. Stanovi so se povsod več ali manj spirali, najbolj pa ogrski stanovi, ki so imeli posebne privilegije. Ker je z birokratiziranjem državne uprave postalo težko, izhajati s latinskim jezikom in je cesar Jožef II. z brezobzirnim germaniziranjem hotel utrditi centralizacijo celega cesarstva in upravi olajati prehod v nove razmere, so ogrski stanovi izigrali proti cesarstvu prizadevanju nacionalno deju. Šlo jim je sicer v prvi vrsti o obrambo svojih privilegijev, tola nacionalna misel je bila dobro orožje in se je tudi dobro obneslo

ter med madžarskim narodom vzbudilo veliko narodno zavestnost.

V časih, ko se je začelo madžarstvo prerajevati, dočim so Slovaki in Srbi, Hrvati in Romuni pa še trdno spali, tedaj je velika francoska revolucija užgala v vseh glavah po svetu nove luči. Iz francoske revolucije se je porodila nacionalna državna ideja in prvi so se je oprijeli Madžari. Nikjer ni ta ideja tako hitro pognala korenine, kakor med Madžari. Ta najbolj stanovsko urejena dežela se je takorekoč čez noč prilagodila naukom ustanovnosti, ki jih je ustvaril zapad.

Ko je Napoleon I. z zmagovitim mečem ustvaril svoje nacionalno cesarstvo, je cesar Franc II. odložil krono nemškega cesarstva in je ustanovil avstrijsko cesarstvo. Prej je bil Franc II. nemški cesar, to je, poglavar združenih držav, posebej pa še češki kralj, ogrski hrvatski kralj, štajerski, koroški in kranski vojvoda itd., a je odložil krono cesarja nemškega in je dežele, nad katerimi je neposredno vladal, združil kot avstrijsko cesarstvo. To je bil velevažen korak za vse, posebno nemške narode v Avstriji. Proti francoskemu nacionalnemu cesarstvu je s tem Franc II. postavil cesarstvo, ki ni imelo izrazitega nacionalnega značaja, ampak je bilo združenje različnih narodov. Takrat je naša država priznala, da je njena naloga zagotoviti različnim narodom življenje in napredek.

Ogrska ni tej temeljiti preuredbi države nič ugovarjala, priznala je, da je ravno tako navadna kronovina, kakor Češka ali Moravska, Tirolska, Kranjska ali Solnograška.

Ko je bil poražen Napoleon I. in je dunajski kongres razširil Avstrijo, je zapadla v pozabo misel, ki je vodila cesarja Franca, ko je ustanovil avstrijsko cesarstvo in odložil nemško cesarstvo krono. Metternich, ki je vladal državo, ni hotel vedeti o tem, da je Avstrija država različnih narodov.

Metternich ni hotel poznati nobene narodnosti in nobene nacionalne literature. Zavladal je absolutizem, ki je hotel vso državo ponemčiti.

To je spravilo vse narode pokonci. Zakaj francoska revolucija in Napoleonovo vladanje je v vseh narodih vzbudilo nacionalno zavestnost. Najslabše je bilo pač med Slovenci, najbolj pa so nacionalne ideje razvneli Madžare. Ti so imeli veliko plemstvo, ki je premočilo silna premoženja, imeli so močno, vplivno in številno malo plemstvo in ker je bila protestantska duhovščina skozinsko narodna, se je polagoma tudi katoliška duhovščina začela nagibati na narodno stran.

Kmalu je bilo vse Madžarstvo združeno v skupnem boju proti Metternichovemu absolutizmu. — Vlada deželni zborov sploh ni več sklicala in je povsod germanizirala kolikor je mogla. Samo Madžari so se znali temu sistemu tako upirati, da je bil leta 1825. sklican ogrski dež. zbor v Požunu. Na tem deželnem zboru sta Deak in Nagy prvič v deželnem parlamentu govorila v madžarskem jeziku, zastopniki vseh drugih narodnosti pa so se posluževali latinskega jezika. V tistem času so Madžari tudi prvič začeli trditi, da ni Ogrska provinca avstrijskega cesarstva, ampak samostojna kraljevina.

Francoska revolucija l. 1830. je dala povod, da so se Madžari še siloviteje začeli ustavljati vladajočemu sistemu. V deželnem zboru, sklicanem leta 1833, so odpravili latinski razpravni jezik in madžarski jezik je postal instrument vseh parlamentarnih aktov. Lajoš Košut je budil narodnega duha in skrbel za razvoj narodnih energij. Košut je naravnost klasičen dokaz, kaj zamore en sam človek storiti, če ima voljo, zmoglost in če je delaven. Po letu 1840. so bile energije Madžarov že tako razvite in koncentrirane, da je mogel Fran Deak formulirati program madžarske narodne stranke: "Ogrska je svobodna država in neodvisna v svoji zakonodaji in v svoji upravi ter ni nobeni drugi deželi podrejena. Nečemo interesov svoje dežele postavljati v nasprotje z interesi skupne monarhije in varnosti njenega obstanka, pač pa smatramo, da je protipostavno in neopravičeno, da so interesi ogrske podrejeni interesom katerekoli druge dežele. Nikdar ne bomo privolili, da bi bili žrtvovani edinstvu gubernamentalnega sistema. Za nas je konstitutivni zakonlad in ni nam dovoljeno deju žrtvovati ne tujim interesom ne še tako velikim dobičkom. Naša prva dolžnost je, da ga ohranimo in utrdimo. Če bi dedne kro-

IZPOVED AVSTRIJSKEGA DIPLOMATA.

Dr. JOSIP GORIČAR.

(Nadaljevanje.)

Dunaj in Berlin sta bila popolnoma prepričana o uspehu. Dunaj pa je imel še prav posebno željo. Avstrijci so se lotili naloge, da branijo istočno mejo Nemčije proti napredujočim ruskim armadam, a so bili premagani ter so izgubili Galicijo in Bukovino. Raditega tuid niso sedaj pričakovali, da bi Nemci prenehali z akcijo — potem ko bi izgubili Ruse iz Galicije, temveč nadaljevali z vojno, dokler bi ne bila zavzeta cela Poljska in Maloruska s Kijevom vrod za Avstrijo, baltičke province pa za Nemčijo.

Korakali so naprej. Oficijelne vesti so jih nosile od zmage do zmage. Nekega dne pa je proniknila nevrjetna vest, da prodirajo Rusi proti Krakovu. Negotovost in strah sta bila velika. Dunaj n Budimpešta sta se pričela utrjevati. Medtem pa je bilo odrejeno drugo splošno prodiranje proti Srbiji, kjer so bile vse operacije ustavljene že dolgo časa. Namen je bil končati operacije v Srbiji s porazom Srbov in nato poslati celo južno armado proti Rusiji.

Zopet so avstrijski časopisi oznanjali zmago za zmago in končno je poklonil general Potiorek, poveljnik južne armade, mesto Belgrad avstrijskemu cesarju. Od časa princa Evgena, ki je prvi zavzel Belgrad iz rok Turkov, nista videla Dunaj in Budimpešta nobenega ponosnejšega dne. General Potiorek je postal največji narodni junak Avstrije, ki je rešil čast te dežele. Bil je avstrijski Hindenburg. Po celi Nemčiji so peli "Deutschland, Deutschland ueber Alles" radi te avstrijske zmage, v kateri se je videlo bližajoči se poraz Rusije. Naenkrat pa je prenehalo petje in slišati je bilo le še slovitno nemško pesem "Die Wacht am Rhein." Nikdo ni vedel natančno kaj se je zgodilo, a zopet so se širile po deželi kot blisk vesti o velikem porazu.

Konečno, nekega jutra, je objavila avstrijska vlada buletin, v katerem se je glasilo, da se je desno krilo zmagovite avstrijske armade v Srbiji umaknilo, da pa je Belgrad še vedno v rokah Avstrijcev. Na večer istega dne se je objavilo vest, da se je umaknilo tudi levo krilo in da se je Belgrad izpustilo. To je bilo ravno deset dni potem, ko so ga bili Avstrijci zavzeli.

To je bilo preveč tudi za lahkomisljane Avstrijce. Na Dunaju se je zbrala pred vojnim ministrstvom velika množica, ki je kričala: "Mi hočemo izvedeti resnico!" — V cerkvah pa se je nalepilo listke z napisom: "Mi hočemo miru!" Avstrijski Slovani so bili že dolgo siti vojne in sedaj je privratal nemško prebivalstvo v Avstriji bilo tako drzno, da je dalo izraza svojemu mnenju. To se je zgodilo, ko se je izvedelo, da so v vojni zelo trpeli dunajski in tirolski polki.

Posebno na Ogrskem je vzbudila ta zmaga veliko navedenje. Največji sovražniki južnih Slovanov so se že videli trdno ustanovljene na balkanskem polotoku, na njih poti proti Solunu. Sedaj pa so se izjalovile njih najsrečnejše nade in preko južnoistočne fronte je pričela groziti senca rumunske armade, sveže armade 300.000 s 200.000 možni rezerve.

Tretji del.

PROPAD HABSBRŽANOV.

Želel bi vam primerno pojasniti potem te druge srbske zmage nad četami avstrijskega cesarja in ogrskega kralja ter sedanjega zaveznika turškega sultana. Treba bi pa bilo napisati celo knjigo, da se vsaj v velikih obsekih pojasni celo stvar. V zadnjih stoletjih so se avstrijske armade večkrat spopadle s turškimi na istem ozemlju ter so bile zmagovite. Zmagovite so pa bile, ker so imele v svojih vrstah najboljše avstrijske vojske in ti so bili Slovani, ki so slepo branili svoje izdajalske gospodarje na Dunaju in v Budimpešti.

Ko se je Turke prepadlo preko Donave in dotokov, predvsem Savo, so se morali Slovani sami boriti proti Turkom. En krvavi upor je sledil drugemu v zadnjem stoletju pod vodstvom priprostitih svinjskih pastirjev in Slovani so bili uspešni ter se končno oprostili, vsaj deloma od turškega jarma. Avstrijska vlada, največja nasprotnica Slovanov, pa je zrla z ljubosumnostjo in zavistjo na ta majhni narod ter ga je sklenila podjarmiti. Od tega časa ni izgubila nikdar iz vidika tega svojega glavnega cilja. Cela balkanska politika Avstrije ni bila ničesar drugega kot neprestano zasledovanje tega cilja. Ravnim ali krivim potom, z grožnjami in napačnimi obljubami je delala avstrijska diplomacija skozi dolga leta. Na milijone se je žrtvovalo v politične svrhe. Kake ovire se je stavilo Srbiji v njenem boju za prostost in oproščenje izpod jarma Turkov je vsakemu dobro znano. Nesrečni Franc Ferdinand je posvetil vso svojo energijo enemu predmetu, da namreč ustavi, ovira in spravlja v zadrege srbsko kraljevstvo, da oslabi Srbe ter jih pridobi s tem za svoje ideje.

Avstrijska armada je bila neprestano v vojnem stanju od dni aneksijske Bosne in Heregovine. Avstrijski diplomati v Belgradu so imeli skozi sedem let vedno pripravljene svoje kovčge.

Spomnili se pa boste gotovo tudi ustanovitve malega kraljevstva Albanije. Par let prej je ustvarila Avstrija svoj "albanski jezik". Neki gotovi Mr. Pekmez je spisal pomočjo slovenskih dijakov gramatiko albanskega jezika in propaganda let je storila ostalo. Deloma z mobilizacijo, deloma vsled izgub v trgovini in industriji je izdala bedasta in kriminalna avstrijska diplomacija nad 2000 milijonov kron, da se ustanovi smešno kraljevstvo albansko s svojimi 800.000 prebivalci različnih plemen in ver, ki so komaj kedaj plačevali kak davek Turkom. Ves ta denar je bil vzet iz žepa ubogih avstrijskih kmetov, katerim ni vsled tega preostalo ničesar drugega kot izseliti se v Ameriko in sicer po četrtr milijona dnu na leto. Vse to se je pa zgodilo, da se uniči prostost in neodvisnost male slovenske Srbije.

Ako bi se moglo objaviti vso skrivno korespondenco avstrijske diplomacije glede nje protislovanke, protisrbske politike ter razkriti vse manevre teh propalih in brezvestnih nemških in ogrskih diplomatov, sem gotov, da bi vzbudilo to največjo senzacijo. Avstrija in Nemčija sta hoteli to vojno!

Grof Tisza, ogrski ministrični predsednik, mož, ki je pripeljal policojo in armado v ogrski parlament ter premagal opozicijo s policojo, je sestavil ultimatum, katerega naj bi se stavilo Srbiji in ne grof Berthold, avstrijski zunanji minister. To se je zgodilo s privolenjem nemškega cesarja, ki je sam odobril spis.

Ko so prišle vesti o drugi srbski zmagi, se je pričel Tisza tresti. Svojem Ogrom je bil obljubil gospodstvo nad Balkanom in sedaj je videl, da je zasledoval napačno pot, ko je stopil na stran "nepremagljivih" Nemcev. Ta mož je prinesel svoji nesrečni deželi uboštvo, razdejaje in smrt, ker je bil slavohepen, a obenem krut. Konečno so pričeli Ogrji spoznavati, da pomeni zanje vojna pogin in v deželi je bilo opaziti vedno večji odpor proti uničujočemu politiku. Oju-načena vsled tega dejstva je pričela opozicija zopet z delovanjem in zopet se je pričelo s poskusi, da se Ogrsko popolnoma loči od Avstrije. Tisza, mož nemškega cesarja in najodličnejši zagovornik dualizma, pa je pričel nenkrat omahovati ter kazati znake simpatije za neodvisnost Ogrske.

(Nadaljuje se.)

novine imele še svojo nekdanjo svobodo, če bi po potrebi našega časa in zahtevi pravice, zavzele svoje mesto med konstitucionalnimi narodi, bi se našli in njihovi interesi, ki so zdaj dostikrat različni ali celo nasprotni, laglje spravili v soglasje. Monarhija, ki bi ji moč rasla vsled intelektualnega in materialnega napredka, bi se

potem z večjo gotovostjo mogla ustaviti viharjem, ki jih čas in razmere nekega dne povzroče.

Delo Madžarov je bilo uspešno, dne 12. februarja 1847. je cesar Ferdinand otvoril ogrski deželni zbor v Požunu z nagovorom v madžarskem jeziku. To je bilo prvič, da se je krona poslužila madžarskega jezika.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 87, Brad-
dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-
berton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEK, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kana.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.
JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6. St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, št. 1
Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, št. 2, Ely
Minn.
JOHN GRAHEK, št. od društva Slovenec, št. 114, Ely
Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne po-
slatke naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritož-
be na predsednika porotnega porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bod-
mo odzivalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRU-
ŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, incitacije, predloge in sploh vse uradne
stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠI-
LJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi
brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče
Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno
priobčeno.

Uredništvo G. N.

Za čast.

Fr. Milčinski.

Pa nas ne bo izlepa konec. Nas
že ne! In naj ljuti sovrag pritiska
od spredaj, od zadaj, od vseh pla-
ti, ne bo nas pohrustal, dokler
smo taki, kakršni smo. Takega na-
roda že ne, ki ima poleg nešteti-
h drugih vrtil tako grozen zaklad
časti v sebi, kakor ga ima naš mi-
li narod. Na naši okrajni sodnji
so na pr. trije gospodje z zlatimi
ovratniki, ki ves ljubi dan ne de-
lajo nič drugega, kakor da raz-
pravljajo razžaljeno čast, in po-
maga jim 25 odvetnikov, 75 od-
vetniških kandidatov in en upo-
kojen dvornik svetnik. Toliko je
pri nas časti! In še je kazalo, da
vsi ti gospodje, kolikor jih je, ne
bodo več kos vsej časti, kar je je
v Ljubljani in njeni lepi okolici.
Tako je kazalo in že so preudar-
jali merodajni činitelji, ali ne bo
treba za ta posel nastavitv še treh
sodnikov in še ne treh sodnikov
— o j, ti bi preveč stali! — pa
vsaj še enega vratarja, da bo vun
aetal one, ki bi prihajali zaradi
časti.

Pa bi bilo vendarle škoda tolik-
šne časti, zatrtje v kali in kruto za-
mornje, še predno je vzklija, raz-
evetela, obrodila! Zato se je zgo-
dilo, da sam o pravem času vmes
posegel sam ljubi Bog in je, za-
stopan po svoji kranjski eksekuti-
vi, ustvaril posredovalne urade,
v vsaki občini enega, da se tudi u-
kvarjajo s častjo. Prav vse priza-
dele časti sicer ne popravijo po-
sredovalni uradi, ali kar je res, je
res: doberšen del je le zakrpati
in zlikajo, da je zopet taka kakor
nova, in možakom, ki se trudijo
pri teh posredovalnih uradih, gre
priznanje in hvala za njih trud,
saj poznamo našel judi, kako so
trmasti in trdi, in verjamemo, da
ni le obilne zgovornosti treba in
hude besede, ampak večjih tudi
krepke pesti, predno se jih porav-
na izlepa; kajti za čast jim je več,
našim ljudem, kakor za lastno
mater na smrtni postelji. Taki
smo! Vsak narod ni tak in zato
smo lahko ponosni.

saj poznamo naše ljudi, kako so
sti pa je jezični doktor Ja-
romir Piš, od slikovitega Iga, če-
gar pokrajinskemu značaju daje
izviran, za domoznastvo veleza-
nimiv znak gnoj, gnoj na cestah

in gnoj na ulicah, gnoj pred hiša-
mi, od slikovitega Iga torej, zna-
menitega po dekorativni uporabi
gnojca, noter do vedno žegnega Bi-
zovika gre doktorja Jaromira Piš-
ša sloves. Naj pride kdo in se ti
dotakne časti, čeprav le iz lahka
in od daleč — kar k doktorju Piš-
šu! Zijaš boš! Iz ene same razža-
ljive pike ti naredi doktor Piš tož-
bo na treh popisanih polah in v
šestih poglavjih; stalo bo v tožbi,
da si državljani, ves česarju in
pokoren njegovim oblastvom, da
so ti v nežni starosti treh let sta-
vili kože s sijajnim uspehom in da
uživaš neomejeno spoštovanje ve-
soljnega svojega omizja, nasprot-
nika pa bo slekel do golega in ta-
ko pokraščel, da ga bo sram pred
lastnim psom; in vse bo poveda-
no v neodoljivo učinkovitem slo-
gu in očiščeno s prelestnimi no-
vimi izrazi, ki jih živ krst ne une
drugeče, če nima pred sabo hrva-
tskega besednjaka. O, na tem po-
lju je dr. Jaromir Piš velikan!

Pa se je pripetilo tiste dni, da
je bil upokojeni daceur Jurko Ka-
ranfil nezasičeno razžaljen v svo-
ji državljanski časti. Reč je bila
taka, da je mirno šel mimo hiše
mesarja Petelinčeva — zle misli ni
bilo v njegovem srcu — kar mu
iz okna prvega nadstropja zadoni
na uho oduren "hahaha" in ga
zbole globoko v dušo. Ustavi se
mu noga, kri mu stopi v možgane,
pogleda kviku, — kaj vidi: me-
sarjeva žena je pravkar obrnila
hrbet in od okna izgnila v sobo!

Jurko Karanfilu se je od brid-
kosti in ogorčenja krčilo srce. Ali
je v naši mogočni državi res do-
voljeno, da mesarica očitno zasme-
huje upokojenega daceurja! Saj je
pošteno delal svojo službo, dokler
je bil mogel, trikrat je bil pohva-
ljen od svojih višjih, petkrat po-
hvalno omenjen, revež je, ali tudi
revez ima čast in časti si je bil
kratiti! — Rad, nerad: vedel je,
kaj mu je storiti in ni odlašal ne
za hip. Ozrl se je po pričah, ali so
katere, da so čule zasme. Hvala
Bogu, pred Stembalovo hišo so si-
roko stali trije domačini, pljuvali
so na tla in gledali njega in gle-
dali v okno. S tresočo roko si jih
je zapisal v beležnico, potem pa
je bil mahnil naravnost v Ljublja-
no k doktorju Pišu.

Dr. Jaromir Piš je bil v pisarni.
Sedel je za široko mizo in drgnil
in onegaval staro pero, ali bi ne
bilo vendar še za rabo. Dostojan-
stveno in resno je sprejel daceurja

in mu naklonjeno odprl svoje uče-
no uho. Mirno ga je poslušal. Mi-
nil pa ga je kmalu mir in kar si-
kat je prišel, ko je čutil krvavo
žalitev, ki je kakor strela iz vedre-
ga neba zadela daceurja, nič hude-
ga slutečega. Sikal je kakor gad
in pozvonil je in poklical stroje-
pisko in je kar koj in brez odloga
narekoval tožbo, in poleg je tekal
gori in doli, tožbo v devetih po-
glavjih, z uvodom, predlogom in
dodatkom, tako tožbo, da se je
gospodičin pri stroju kar frizura
želela z debelima podlogama vred,
čeprav jo je imela zataknjeno z
devetimi glavniki in sedemindvaj-
setimi lasnicami. Narekoval je
tožbo in ni minilo pol ure, že je
bila spisana, sešita in podpisana,
godna, da gre v svet. Tak mož je
bil dr. Piš!

In tožba je romala svojo pot.
Iz odvetniške pisarne na pošto, s
pošte v sodno vložnišče, odtod v pi-
sarniški oddelek, iz pisarniškega
oddelka k sodniku, od sodnika na-
zaj v pisarniški oddelek, ki jo je
po pošti poslal posredovalnemu
uradu, in povsod so kaj zapisali
nanjo ali ji vsaj pritisnili pečat.
Ker daceurja, kakor ga je podučil
doktor, ni bilo blizu k poravnava-
lmu poskusu, je posredovalni ur-
ad tožbo vrnil sodišču, posluživši
se v to svrhu izkušene pomoči za-
nesljivega poštnega urada. Tako je
prišla tožba zopet nazaj v sod-
no vložnišče, odkoder jo je sluga
nesel v pisarniški oddelek, tu so
jo zopet opremili s potrebno o-
značbo, nato pa jo oddali sodni-
ku, da je določil dan razprave.
Zdaj je pisarna spislala povabila
in jih oddala na pošto in pošta jih
je točno izročila povabljenemu in
tako je dala tožba zaradi "haha-
ha" 42 parom rok opravila. Še
predno je dozorela do glavne raz-
prave, Zakaj čas je dragoceno
blago.

O, kako lep je bil dan zgodnje
pomlad! Nebo vedro brez oblak-
ka, sinje, le ob robu za spoznanje
megleno: solnce ljubeznivo to-
plo; le v širokih senah se je šo-
piril še hlad, spomin na prebelo
lo zimo. Sveža travica, dobro peč
visoka; na lipah drobna, nežna
peresca, kakor bi berivka rasla pe-
drevsih; španski bežeg že v de-
htečih evetih; divji kostanj je ko-
sat še povešal široke, pa mladost
no šibke liste, evet je šele obetal
In na vsem čiste barve mladega
solnce! Natura je praznovala raz-
košni svoj pir in v svate vabil
vse, kar leze in gre, in grešnik
vsak in abotnik, kdor se ni od-
zval vabilu, ko se bi mu lahko.
— Tistega lepega pomladnega dne
se je v razpravi sobani okrajne
ga sodišča obravnavala čast go-
spoda Karanfila.

Sredi dolge, zelene mize, med
svetlimi svečnicama se je bleste-
lo razpelo, za mizo sta sedela sod-
nik v svečanem talarju, poleg nje
ga mlad, polizan zapisnikar z na-
nosnikom, na desno pri svoji mi-
zi je važno obračal usodopolne
papirje učen doktor Piš. Na prvi
klopi vžadaj pa je sedel zasebn
obtožitelj gospod Karanfil, sam
in v svoji osebi, in ponos mu je
kar razganjal prsi in kako mu jih
ne bi, saj se je ves ta sijaj šopiril
njegovi časti v čast, o, kaka čast!

Pričela se je razprava in sod-
nik je pozval obdolženko Marico
Petelinčevko. Daceurja se je zmra-
čel pogled in krenil ga je tjakaj
nekam pod strop in poleg je tre-
sel desno koleno: Ni je maral gle-
dati mesarice, kako se bo pred-
njim zgrudila v prah, tiste okro-
gle roke in ga za žive in mrtve
prosila odpuščanja. O, saj daceur
Karanfil ima sree — kdo pravi, da
nima! Toda gre za čast in ko mu
gre za čast — je odpuščanje ne-
mogoče. Naravnost in čisto nemo-
goče!

Mesarica se je prerila pred sod-
nika. Ali glej jo, ni prišla sama!
Z njo je prišel siv gospod stih,
rdečih lic, prijazno je voščil na
vse strani dobro jutro in izjavil,
da bo zagovarjal obdolženko. Glej
ga! Zadovoljno se je vsedel na
sproti doktorju Pišu in se naklo-
njeno mu je pokimal. Kaj pa to!

Daceur je pogledal svojega od-
vetnika, ta se ni genil. Na! Mesa-
rica ima tudi svojega doktorja!
Ali je mogoče kaj takega pod mi-
lim nebom! Mar hoče neumna žen-
ska žalitev utajiti, ko stoji pred
durni in čakajo poklica tri pri-
če, zanesljive kakor skala? Ali pa
se tako boji zaslužene kazni, da
se sama niti ne upa pred prestol
pravice? — Ti preudarki so vrše-
li po daceurjevi glavi in ko je z
očmi postrani šinil mesarico in ti-
sti polni njen obraz, tiste žive ji
oči, njene bele, široke zobe, ki v
vsem tem ni bilo niti sence kesa
ali strahu, se mu je pričela poleg
ogorčenja polagoma oglašati tudi
skrb, od daleč, rahla, nedoločna,
komaj in zgrda je odganjal.

Petelinčeva pa je na sodniko-
va vprašanja je odgovarjala in ko
je odgovarjala, je segavo poveša-
la oči in se je v smešni zadregi
grizla v spodnjo ustnico. Rekla je
in brez ovinka priznala, da se je
res zasmejala: "hahaha" se je za-
smejala, to je res; vendar pa ni
kriva, niti toliko ne, da bi človek
kihnul. Zakaj komedija je bila ta-
ka, da ta "hahaha" ni bil neme-
njen zasebnemu obtožitelju, ki ga
komaj pozna in drugega o njem
ne ve, nego da rad stika za besed-
nami in lovi jezike. Tako namreč
govore ljudje, pa ne ve, ali je res
in ji tudi ni mar. Mar so ji sploh
vsi upokojeni daceurji vesoljnega
tega sveta! Ampak, kar je hotela
povedati, smejala se je svojemu
možu in nikom drugemu, danes
ga je kar s sabo pripeljala, naj se
ga zaslži za pričo!

Daceur je stmel. Pa se ni še ja-
sno zavedel, kako se suče stvar, že
je stal mesar pred sodno mizo, že
je sodnik opominjal, kakor za-
kom vleva, in ga zaprisegel.

Zaprisel si je mesar najprevo
s čela obrisal pot in to je lahko
stori in brez greha nazvle pri-
segi, kajti bil je še bolj rejen ne-
go njegova gospa in v dvorani je
bila gorko, razburjenje pa tudi
greje. Potem je razodel dogodek
dotičnega dopolne: Preoblačil se
je in ko se je preoblačil, se mu
je od hlače sprožil gumb. Iskal je
gumb in ko se je pri iskanju pri-
pogibal pod postelj, pa so mu po-
čile hlače. In nato se je žena za-
smejala "hahaha".

Tako je povedal in malo sram
ga je bilo zaradi hlače. Njegovo
decelično družico pa je prevzel
spomin na glavni dogodek in ušel
ji je smeh, stresala je glavo in
poleg pokasljevala, kakor bi sa-
ma sebe grajala, brisala si je oči
in ni mogla ustaviti smeha in
smehljaj se je dobrohotno tudi
njen zagovornik, še sodnik se je
mudal in zapisnikar si je moral
tiščati nosnik, drugače bi mu
zdrčal z nosa, tako ga je stresalo.
Dr. Piš pa je resno zrl v papirje
in daceur v doktorja.

Oni so se nasmejali in namuza-
li, potem je sodnik prijazno skle-
nil roki in rekel tako: "Torej, go-
spod Karanfil, zdaj ste čuli, izka-
zalo se je, da se gospa ni vam
smejala, ampak moževim hlačam.
ki pa danes je prihajajo v postev,
ker se niso čutile razžaljene, niti
niso tožile. Danes gre le za vašo
čast, ta pa, kakor smo čuli, hvala
Bogu, ni prav nič prizadeta, tako
se sveti, kakor se je kdaj svetila.
Zato mislim, da zdaj z mirno vest-
jo lahko umaknete svojo tožbo,
plačate nasprotnici stroške in se
opet vrnete k domačemu
ognjišču."

(Konec prihodnjič).

Razne zanimivosti.

Jesar obdaril stoletnega starčka.

V vasi Stresa pri Palanebi ob
Jadranskem morju živi kmet An-
tonio Bolongaro, ki bo v kratkem
star 100 let. Bolongaro je l. 1849
v čolnu prepeljal tri odlične go-
spode iz Strese v Laveno. Eden
teh treh gospodov je bil, kakor se
je pozneje izvedelo, cesar Franc
Jožef. Sedaj, ko je kmet star 100
let, so njegovi vnuki poslali ce-
sarju dopisnico z podobo starega
četa s pripombo, da je pred 66
leti Bolongaro v čolnu vozil ce-
sarja. Kraljevo italijansko okraj-
no načelnstvo v Palanebi je pred
kratkom prejelo nakaznico za 200
lir, kateri znesek je poslal cesar
Franc Jožef stoletnemu starčku
Bolongarju. Italijanska kraljeva
matična ura je pred kratkim po-
letje preživela v Stresi, je istotako po-
slala stoletnemu starčku 200 lir.

Devica iz Sibirije.

Angleški listi prinašajo iz Pe-
trogradna vest, da se je pri ruskih
četah pojavila Devica Orleanska.
Rodila se je v Sibiriji ter bi za-
služila, da se jo imenuje sibirski
devica. Piše se Ljumila Ogovrev
in trdi, da se ji je prikazal sveti
Jurij ter ji naložil, da reši seda-
nji vojni voz. Odsila je iz svoje-
ga rojstnega mesta s sedmimi rub-
lji v zepu in je šla peš tja do polj-
skega bojišča. Hodila je tri mese-
ce največ peš, samo včasih se ji
je posrečilo, da se je utihotapila
v kakšen tovorni vlak in da je ta-
ko neopažena prevozila kos poti.
Povsod, kamor je prišla, je pripo-
lovala o svojem velikem po-
slanstvu in čeprav jo je večina za-
smehovala, so se vendar našli tu-
di ljudje, ki so ji verjeli in jo de-
narno podpirali. Ko je prišla v
Moskvo, je bilo prvo delo, da od-
reže svoje lase in da kupi od ne-
kega ranjenega vojaka vojaško
uniformo. Tako je prišla v Varsa-

vo, kjer se je pridružila neki četi,
ki se je vračala iz bolnišnice zo-
pet na fronto. Noheden jo ni spo-
znaval. Na fronti se je ona prav ta-
ko borila, kakor drugi vojaki.
Pri Rawki, ob priliki, nekega noč-
nega napada, je tako divje drvila
naprej, da je bila ujeta. Pozneje
je iz ujetništva ušla ter se vrnila
k Rusom.

Sila novega razstreliva.

O novem razstrelivu, ki ga rabi
francosko topništvo in o katerem
so listi zadnji čas mnogo pisali,
so se doznale sledeče podrobnos-
ti:

Za stvarino novega razstreliva
se imajo zahvaliti Turpinu, zna-
nemu iznajditelju melinita ter je
s poslednjim celo v ozkem sorod-
stvu. Niso vse granate napolnje-
ne z novim razstrelivom, ampak v
vsakem zaboji imajo baje le ne-
katere granate novi naboj, to je
turpinit. Novo strelišče se je prvi-
krat rabilo v bitki pri Nancyju.
Na telesihi mrličev ni bilo zapaziti
nikakšnega znamenja ran samo to
se je videlo, da so bili v obrazih
črni. Raztelesenje teh mrličev je
dognalo, da kri ni bila zastruple-
na. Poizkušnja na čredi ovace je
pokazala, da so živali ki so bile za-
dete, poginile vsled raztrganja
žil v notranjosti telesa.

Pogajanja zaradi živil z Ogrsko.

Ministrski predsednik grof
Stürgkh in poljedelski minister
Zenker sta se v Budimpešti posve-
tovala z ogrskim ministrskim pre-
sednikom grofom Tiszom in z o-
grskim poljedelskim ministrom
baronom Chillyjem. Razpravlja-
ljalo se je o različnih vprašanjih
glede preskrbe živil.

Magistrat v Budimpešti

je sklenil, da krušnih nakaznic za
sedaj ne upelje, pač pa nakaznice
za moko, veljavne vselej na en me-
seec. Konec maja, ko bodo oprav-
ljene običajne preselitve, se izve-
de nova konskripcija in na tej
podlagi se izdajo potem nakazni-
ce na moko.

Velikega Nikolaja Nikolajeviča,

vrhovnega poveljnika ruske ar-
made popisuje neki zdravnik ame-
riškega Rdečega križa v "Pe-
ter Lloyd" tako-le: Ruski ge-
neralisimus stanuje v hišici iz
asbesta, ki ima tri sobe in ki se
da razloži ter zopet sestavi. Ni-
kolaj Nikolajevič se zelo boji mo-
ricev in ne trpi okoli sebe nobe-
nega neznanega človeka. O njem
se razširjajo marsikateri bajke, ki
povečini izmišljene. Veliki knez
živi jako priprosto in se zado-
vljuje z najskromnejšo vojaško
hrano. Izmišljena je vest, da bi
bil pretepal svoje generale, ki so
se nesrečno vojvali. Narobe, še
posebno ljubeznjiv je z njimi ter
jih včasih izredno počasti s tem,
da jim poveri kako važno nalo-
go.... Tako se je zgodilo gene-
ralu Plantkeviču, ki je zakrivil,
da so se svoj čas pri Lodzu obko-
ljene nemške čete mogle prebiti
skozi železni ruski obroč. Nikolaj
Nikolajevič je postavil generala
Plantkeviča na čelo divizije, ki jo
je poslal proti neko nedobitni av-
strijski poziciji v Karpatih. Divi-
zija je bila kajpada uničena, z njo
pa je padel tudi nesrečni general.
Generalisimus včasih osebno iz-
prašuje vjete nemške oficirje. Ne-
koč so pripeljali pred njega dva
ranjena nemška avijatika, ki pa
nista hotela povedati ničesar. Ni-
kolaj Nikolajevič jima je nekaj
časa grozil, potem pa je prenehal
popraševati, dal je častnikom
primesti vina ter ju obvezati. Ru-
ski generalisimus nima mnogo pri-
jateljev, proti generalom se obna-
ša ostro. Človeško življenje ne e-
ni posebno. Ko so mu javili stra-
hoviti poraz v Mazurskih jezerih
ter povedali koliko tisoč vojakov
je padlo, je hladno odgovoril:
500 topov — to je težka izguba.

Seksijski svetnik na sumu kot vo-

huni.

Na Dunaju živeti vpokojeni sek-
sijski svetnik, Jurij pl. Rukavina,
je o velikonočnih praznikih ob-
iskal svoje sorodnike, stanujoče
na grščini Belee v varaždinskem
okraju. Šetajoč po grščinskih
gozdih, je prišel v vas Petruševac
in tam vprašal za daljno pot. Ne
da bi bil zapazil, so mu vaščani,
oboroženi z lopatami in krampi,
sledili, kajti smatrali so ga za srb-
skega vojuna. Naenkrat so ga na-
padli, ga vrgli na tla, mu strgali
obleko in mu zvezali roki. Sma-
trali so ga zato za vojuna, ker ni
po cesti prišel v vas, ampak iz go-
zda. Vlekli so ga k županu in ga
spotoma psovali in mu grozili. Na
srečo starega gospoda je prišel ne-
ki podčastnik na dopust, ki je
ljudstvu pojasnil, kdo da je napa-
deneec.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:		Križana umiljenost	—40
Marija Varhinja	—60	Kaj se je Makaru sanjalo?	—50
Marija Kraljica	—60	Lažnjivi Kljucke	—20
Marija Kraljica, elegantno vezano	\$1.20	Leban, 100 beril	—20
Rajski glasovi	—60	Lepa Vida (Cankar)	—80
Rajski glasovi elegantno vezano	\$1.20	Maksimilijan 1.	—20
Rajski glasovi, elegantno vezano	\$1.40	Marija, hči polkova	—20
Pot k Bogu, elegantno vezano	\$1.20	Mati, socijalen roman.	\$1.00
Skrbi za dušo, elegantno vezano	\$1.20	Malomestne tradicije	—25
Sveta ura, elegantno vezana	\$1.20	Mir Božji	—70
Vrtec nebeški	—40	Miklova Zala	—35
POUČNE KNJIGE:		Mirko Poštenjakovič	—20
Abecednik slovenski, vezan	—25	Na divjem zapadu, vez.	—60
Abnov nemško-angleški tolmáč, vezan	—50	Na indijskih otokih	—30
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	—40	Najdenček	—25
Berilo prvo, vezano	—30	Na jutrovem	—35
Berilo drugo, vezano	—40	Na krivih potih	—30
Berilo tretje, vezano	—40	Na različnih potih	—40
Cerkvena zgodovina	—70	Narodne pripovedi, 1, 2, in 3. zvezek po	—20
Dobra kuharica, vezano	\$3.00	Naseljenci	—20
Domači zdravnik, vezan	—75	Na valovih južnega morja	—15
Domači živinozdravnik	—50	Nesrečnica	—25
Evangelij	—50	Nezgodan a Palavanu	—20
Fizika 1. in 2. del	—45	Nikolaj Zrinski	—20
Hitri računar, vezano	—40	O jetiki	—15
Navodilo za spisovanje raznih pisem	—70	Odkritje Amerike, vez.	—80
Nemščina brez učitelja, 1. 2. del po	—50	Pasjeglavei	\$1.00
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vezano	\$1.20	Prihajač	—30
Občna zgodovina	\$4.00	Pregovori, prilike, reki	—25
Pesmarica, nagrobnice	\$1.00	Pri Vrbčevem Grogri	—20
Poljedelstvo	—50	Prst božji	—20
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	\$1.00	Pariški zlatar	—25
Postrežba bolnikom	—20	Randevouz	—25
Pouk zaročencem, vezan	—70	Revolucija na Portugalskem	—20
Prva nemška vadnica	—35	Senila	—15
Sadжереja v pogovorih	—25	Simon Gregorčiča poezije	—45
Schimpffov nemško-slovenski slovar	\$1.20	Stanley v Afriki	—25
Schimpffov slovensko-nemški slovar	\$1.20	Strahovalci dveh kron, 2 zvezka	\$1.60
Slovenski pravnik	\$1.00	Sherlock Holmes, 3, 4, 5, in 6. zvezek po	—80
Slovar slovensko-nemški (Janežič-Bartel), vez.	\$2.50	Sveta noč	—20
Slovenska kuharica, vez.	\$3.00	Srečolovec	—20
Slovenska Slovnica, vez.	\$1.25	Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	\$5.00
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po	—60	Strelec	—20
Slovensko-angleška slovnica, vez.	\$1.00	Sanjska knjiga, velika	—20
Spisovnik ljubavnih pisem	—40	Slovenski šaljičvee	—25
Spretna kuharica, brošir.	—50	Stiri povesti	—25
Trtna uš in trtoreja	—40	Tegethof	—25
Umna živinoreja	—50	Turki pred Dunajem	—30
Umni kmetovalce	—50	Trije rodovi	—50
Zgodbe sv. pisma, vez.	—50	Vojna na Balkanu, 13 zvez.	\$1.85
Žirovnik, narodne pesmi, 1, 2. in 3. zvezek, vez., po	—50	Zlate jagode, vez.	—30
ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:		Zivljenjepis Simon Gregorčiča	—50
Avstrijska ekspedicija	—20	Zivljenja trnjeva pot	—30
Baron Trenk	—20	Znamenje štirih	—30
Belgrajski biser	—20	Za kruhom	—20
Beneška vedeževalka	—20	Z ognjem in mečem, 7 zvez.	\$2.00
Bitka pri Visu	—30	Zivljenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa	—75
Bodi svoje sreče kovač	—30	SPILMANOVE POVESTI:	
Boj za pravico	—40	1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—20
Boj s prirodo	—15	2. zv. Maron, krščanski deček	—25
Božični darovi	—15	3. zv. Praški judek	—20
Burska vojska	—25	4. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—25
Cerkvica na skali	—15	5. zv. Sultanovi sužnji	—25
Cesar Jožef II.	—20	6. zv. Tri indijske povesti	—30
Ciganova osveta	—20	7. zv. Kraljičin nečak	—30
Ciganska sirota, 93 zvezkov	\$5.00	8. zv. Zvesti sin	—30
Človek in pol (Cankar)	\$1.00	9. zv. Rdeča in bela vrt-nica	—30
Čvetke	—20	10. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—30
Don Kižot	—20	11. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—25
Dobrota in hvaležnost	—60	12. zv. Mlada mornarja	—30
Evstahija dobra hči	—20	TALIJA:	
Fabiola	—35	Zbirka gredaliških iger.	
George Stephenson, oče železnice	—20	Brat sokol	—25
Grizelda	—10	Cigani	—40
Grof Radecky	—20	Dobro došli	—20
Hedvika, banditova nevesta	—20	Doktor Hribar	—20
Hirlanda,	—20	Dve tačči	—20
Hildegarda	—60	Pri puščavniku	—20
Hlapec Jernej	—20	Putifarka	—20
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—20	Raztresenca	—30
Instrovani vodnik po Gorenskem	—20	Starinarica	—30
Izlet v Carigrad	—20	V medenih dneh	—30
Ivan Resnicoljub	—20	Zupanova Micka	—30
Izanami, mala Japonka	—20	RAZGLEDNICE:	
Izidor, pobožni kmet	—20	Newyorške, s cveticami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne,	—03
Jama nad Dobrušo	—20	komad po ducat po	—03
Jaromil	—20		
Jeruzalemski romar	—45		
Kristusovo življenje in smrt vezano	\$3.00		
Krištof Kolumb	—20		

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Rudolf Trost, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoljno poslati Mr. John Jager. Vsaka vplačana svota bode potrjena po blagajniku in razglašena po slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic SL Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoč se Slov. Lige, naj se eej. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Onim podružnicam in posameznikom, ki so dosedaj naročili Pravi Slovenske Lige smo jih odposlali. — Vse ostale iztise smo poslali glavnemu tajniku Slovenske Lige, Mr. Edwardu Kalishu, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O. — Oni, ki še nimajo pravil, naj se obrnejo naravnost nanj — Vse potrebne informacije daje glavni tajnik. Uredništvo G. N.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

V ruskem ujetništvu. Fran Bačkovec, posestnik v Loški vasi pri Soteski, pešec 27. domobranskega polka, prejel zglazen kot umrl v bolnišnici na Dunaju. Je v ujetništvu v Tomsku v Sibiriji, odkoder je že petkrat pisal, da je zdrav. — Iz ruskega ujetništva se je oglasil Janez Jenič, ki piše po vojni dopisnici svoji ženi v Stranški vasi št. 35, fara Šmihel pri Novem mestu, da je ujet. Iz pečata v poljskem jeziku bi se smelo sklepati, da se nahaja v neki bolnišnici avstrijskega Rdečega križa, iz drugega pečata "Petrogradska vojennaja cenzura" pa, da je morda v Petrogradu. — Iz ruskega ujetništva se je zopet oglasil Karol Jakše, posestnik z Broda, ter javil, da je že ozdravel in da se je iz Moskve preselil nekoliko višje na severovzhod v Ivanovo-Vosnesensk, gubernija Vladimir. — "Počtovaja kartočka" (poštna karta) je došla Rezi Kastelčević s pečatom Omsk (Sibirija) d. 24. 11. 14., v kateri ji njen mož Fran Kastelč, posestnik v Rakovniku, naznanja, da je bil na Lukezevo ujet in odpeljan na Rusko; pravi, da je zdrav in da se bosta po vojni zopet videla. Naslov pa ni razločno pisan, vendar se sme iz poštnega pečata sklepati, da Fran Kastelč biva v "Taumen, gubernija Tolbolsk, 10. četa vojenoplennih".

Josip Smuk, posestnik v Smolenji vasi št. 33, ki je služil pri 17. peš. polku, se je oglasil iz ruskega ujetništva ter pisal svoji materi Tereziji Smuk iz Vladimira dne 6. marca: Naznanim Vam, da sem bil 30. novembra ranjen v noge in "zabran" v bolnišnico, kakor sem Vam že poročal, če ste dobili. (Pa niso dobili.) Upam, da bom kmalu ozdravel. Prosim, pošljite mi nekoliko denarja, ker ga je nimam, odkar sem ranjen, nič. Denar pride sem. Pošljite mi vsaj 10 kron. Srečno Vas pozdravim vse skupaj. Josip Smuk, Vladimir, Spital Nr. 27, Palata Nr. 5, Rusija. (Josip Smuk in njegov brat Fran sta se bojevala na severnem bojišču.)

Pogrešata se. Anton Grandič iz Čemša pri Mirni peči, pešec 17. polka, ki je bil v Karpatih, se od 8. decembra ni več oglasil. — Josip Perko, pešec 17. polka, iz Regrije vasi št. 15, ki je bil v Galiciji, se od pusta naprej ni več oglasil.

Ranjenci. Dominik Kavšek iz Kamene, nazadnje poštni voznik pri Košaku v Novem mestu, je bil prvi ranjen v roko pri Grodeku v Galiciji, drugi pa v nogi v Karpatih. Kot rekonvalescent je bil na dopustu in se vrnil dne 22. aprila zopet k svojemu oddelku. — Anton Darovec iz Gor. Sušice št. 12, služil pri 17. peš. polku, je bil ranjen 24. februarja v Karpatih v levo nogo. Zdravil se je v Temešvaru na Ogrskem in se

bom spravil moštvo k velikonočni dolžnosti; v ta namen sem preskrbel iz oddaljene katoliške cerkve hostij, pa staro mašno knjigo. Veliko soboto zjutraj pa je prišlo povelje "Abmarsch". Hodili smo celi dan, drugi dan dalje, nako celi velikonočni ponedeljek, v torek popoldne smo prišli do cilja. Od piruhov sem videl le lupine na cestah, pogačo le v rokah otrok. Vse to nam je namestoval komis. Jezila me je neka nespametna navada tudi. Velikonočni ponedeljek polivajo slovaški fantje dekleta z vodo, kjer jih le vidijo, velikonočni torej pa dekleta fante. V vsaki vasi je na nas prežalo krdele pune s piskri, ponviciami, skledami in ne vem s čim še vsem. Ko smo šli mimo, so nas polivali. Predstavljal sem si prizor, kako je širokousta Skantipa polivala ubogega Sokrata. Takih krstov sem prejel ne vem koliko. Moker sem bil do kože. Nekaterim je to dopadlo, meni ne. Zdal staujem v protestantovskem (kalvinskem) župnišču s dvema drugima častnikoma. Najbrž pojdemo še naprej.

Duhovska vest. Dolenjski rojak, prefekt v Terezijanišču na Dunaju, Ph. dr. Ivan Andolsek je imenovan e. kr. vojnim kuratom v rezervi.

Smrtna kosa. Že tretjič v štirih mesecih so zapeli zvonovi vernikom v novomeški dekaniji pesem o smrti svojega dušnega pastirja. Tako se je zopet razlegel glas zvona 19. aprila zjutraj po širni župniji šmarješki, ko je naznanjal faranom, da je preminul njihov dušni pastir, duhovni svetnik in župnik Andrej Zaman; umrl je 18. aprila ob 8. uri zvečer po dolgem in hudem smrtnem boju. Rojen je bil 22. decembra 1853. leta v Škočanju pri Dobravi iz ugledne hiše in je tedaj dočkal 62. leto svoje dobe. Dne 27. junija 1878 je bil posvečen v mašnika. Kot kaplan je služboval v Smledniku in v Senuču in kot župni upravitelj v Podgradu. Dne 24. aprila 1894 pa sta pokojnika spremila in pripeljala sedanji poslanec in župan šmihelski Josip Zare in pa stopiški župnik Jakob Porenta v Šmarjeto, kjer je neumorno deloval kot župnik skozi 21 let do svoje prerane smrti. Pogreb se je je vršil 21. aprila.

Novice iz Št. Petra. Drugo velikonočno nedeljo nas je obiskal Veselko Kovač, misijonar na Kitajskem. Mnogo poučnega in zanimivega nam je povedal pri dopoldanskih dveh cerkvenih govorih. Še z večjo napetostjo pa smo ga poslušali v izobraževalnem društvu, kjer je imel popoldnevo predavanje o Kitajski. Dne 18. aprila se je poročila v grajski kapelici v Bajnofu domača gospodična Santa z zagrebškim zdravnikom dr. Ivanom Barbotom. — Z bojišča smo prejeli vest o dveh domačinih, ki sta bila ranjena v zadnjih bojih. Ta sta: Anton Eršte iz Kotov in Martin Eršte iz Dol. Grčevja. Slednji je bil ranjen v nogo in obenem ujet. Leži v bolnišnici v Moskvi. — Eden izmed tujaknjih vpoklicancev je bil dezertiral. Je še mlad fant, ki je že več let preslužil v mestih. Kake 4 tedne se je potikal po Trški gori in Grčevju. Preden je prišel v roke orožnikom, ga je srečala pamet ter se prostovoljno povrnil.

Srebrno poroko je obhajal dne 16. aprila občanin dolenjski deželni poslanec in župan šmihelsko-stopiške občine Josip Zure. Pred 25. leti se je namreč poročil s sedanjo soprogo Marijo Petscheto-vo iz Kočevja.

Požar. Dne 19. aprila so imeli na Drnovem pri Leskovcu ogenj; gospodarjem so zgoreli kozolci, enemu hlev in voz, pa tudi precej krme in nastila. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Uradna vest. Okrajni komisar Rajko Svetek je premeščen k okrajnemu glavarstvu v Črnomelj, odkoder odide dr. Karol Tekavčič k glavarstvu v Kranj.

Lastno pekarno otvori mesto Ljubljana v kratkem, da se bo pekeli oddajal kruh mestnim prebivalcem v sedanjih hudih dneh. Če bo treba, se otvorijo tudi filijalke na raznih delih mesta. Pekel se bode kruh po velikosti z ozirom na krušne izkaznice, brez katerih se kruh sploh ne bo mogel dobiti v mestu.

Zbor kmetijske družbe. Iz Ljubljane poročajo: Občni zbor e. kr. kmetijske družbe kranjske je zboroval dne 19. aprila v Mestnem domu v Ljubljani pod predsedstvom komercialnega svetnika Povšeta, ki je z veseljem konstatiral, da kljub temu, da so nam

vzeli konje in veliko ljudi, je pomladansko delo izvedeno. Dr. Krek je naglasal v svojem odgovoru na pozdrav, da je vzajemnost med Kmetijsko družbo in Zadržno zvezo izvedena. Vlada naj zdaj kmetu poleg bremena tudi akaj da. Glede na komercialni kredit je zadržništvo potrebno kakor voda ribi. Deželni odbornik kanonik dr. Evgen Lampe je pozdravil zbor v imenu vojvodine Kranjske in pozival kmete: Pride naj karkoli, kmet naj ostane in brani svojo domačo grudo. Cesar-ski svetnik ravnatelj družbe Pire je podal daljše poročilo, iz katerega posnemamo, da je štela družba l. 1914 visoko nad 9000 udov. Podružnice je 164, 6 jih je novih. Družba je vodila podkovsko šolo, družbeno sadno drevesnico in kmetijsko gospodinjstvo šolo v Ljubljani, izdajala je razne poučne spise in družbino glasilo "Kmetovalec", ki že izhaja v 10 tisoč izvodih. Bilanca za l. 1914 izkazuje premoženje v višini 174.592 K 84 v. V odbor se zopet izvolijo baron Apfaltrern, Jakob Jan, Alojzij Mihelič in Viljem Rohrmann.

Ukaz deželne vlade za Kranjsko z dne 16. aprila t. l. o odškodnini za mletev žita v mlinih, ki za plačilo meljejo. V mlinih, ki za plačilo meljejo od žitnih producentov prineseno lastno žito, se sme terjati, oziroma dajati za plačilo za mletev za sto kg, in sicer pšenice največ 3 K, rži, ječmena in ovs 2 K 50 v in koruze največ 2 K. Glede izmletja veljajo določila ministrskega ukaza z dne 28. novembra 1914. Za izgubo pri mletju pšenice, rži, ječmena in ovs se sme odtegniti največ tri odstotke, pri mletju koruze največ dva odstotka množine žita. Mlinarjevo plačilo se mora dajati brez izjeme v denarju; mlinarja plačevati z merico, to je z žitom, moko in otrobami je prepovedano. Prestopki tega ukaza se kaznujejo po § 12. ministrskega ukaza z dne 28. nov. 1914. Ta ukaz je dobil moč z dnem razglasitve. Vojni kurati so vpoklicani: Bravar Ignacij, Drešar Ivan in Dejak Alojzij.

ŠTAJERSKO.

Žrtve požara. Blizu Slatine je v hiši Jakoba Grahovarja nastal ogenj, ki je vso hišo vpepelil. V hiši so spali Jakob Grahovar, njegova žena in dva otroka. Ko se je oče zbudil, je bil ogenj že tako razširjen, da se on in otroka niso mogli več rešiti in so zgoreli. Grahovarjeva žena se je sicer rešila skozi okno, a se je tako opekla, da bo najbrž umrla. Od cele rodbine je ostal samo 18letni sin Fran, ki služi v Gorici.

Nesreča z orožjem; brat ustrelil brata. 18letni vajenec mizar-skega mojstra Jožefa Fučkota v Spodnji Polskavi Matija Pokri-vač je obiskal 10. aprila svoje starše, posestnika Jurija in Ivano Pokrivač v Loki. Opoldne je vzel v veži s stene puško dvocevo, ki jo je nameril in izprožil na svojega 3½letnega brata, misleč, da ni nabita, a puška je počila in zadet je bil mali bratec v desno stegno. Ranjenega brata so takoj prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je umrl. Pred sodiščem se bosta morala zagovarjati neprevidni brat in oče, ker ni zadostno varno shranil puške.

KOROŠKO.

Umrli je 8. aprila v Bilčovsu Mihael Mosbier, podomače Dornik, eden izmed najboljših slovenskih gospodarjev.

25letnica svojega obstanika je 18. aprila obhajal samostan sester Dobrega Pastirja v Kazazah pri Celovcu.

Prevoz ranjencev. Dne 17. apr. je došlo v Celovec iz neke severne bolnišnice preko Maribora 460 sedetih in 25 ležečih ranjencev.

PRIMORSKO.

8 slučajev črnih kocz se je pojavilo na Reki. Vse obbolele osebe so internirane v bolnišnici za kužne bolezni v Pehlinu.

DALMACIJA.

Huda kazen. Politična oblast v Sinju je našla pri posestniku Vidicu 300 mernikov žita, ki ga ni prijavil pri popisovanju živil. Žito so zaplenili in ga razdelili med tamošnje siromake. Vidica pa so kaznovali z globo 2000 K.

HRVATSKO.

Stavko napovedujejo mesarji v Zagrebu, ekr je občina določila cene mesa. Občina se pa stavke ne boji in napoveduje, da pomnoži število svojih stajnic, če bi pričeli mesarji stavkati.

POZOR ROJAKI!

Podpisani izdelujem in popravljam vsakovrstne kranjske, nemške in chromatične harmonike, in sicer po najnižji ceni. Za obilo naročil se priporočam.
John Weber,
Box 94, Longview Ave.,
(18-20-5) Hindale, Mass.

VABILO

na
PRVO VESELICO,
ki jo priredi
"SAVINSKA GODBA"
v nedeljo 23. maja t. l.
v South Side Harmony Hall
v Milwaukee, Wis.

Začetek točno ob 2. uri popoldan. Tem potom vljudno vabimo vsa slovenska društva ter posamezne rojake in rojakinje, da se te tudi polnoštevilno udeležijo korakanja, ki se vrši ob 1.30 uri od 299 Clinton St. do dvorane.

Za veselico je vse najbolje preskrbljeno, vsak se bode dobro zabaval; dobiti bo sveže pivo, fine smodke in pa dober prigrizek.

Vstopnice se prodajajo po 15¢, pri vratih pa po 25¢. Zenske so vstopnine proste.

Za obilno udeležbo se priporoča "Savinska Godba"
(17-19-5) v Milwaukee, Wis.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti harmoniko, sastavo, regalijske instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, privekne prstan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene sace ne vprašate. Upravičeno plačilo je 2¢, pa si bode prihranili dolarje.
Cenike, več vrt pošiljam brezplačno. Pišite po!

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

ŽELODČNE BOLEZNI

okorela jetra, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, naduha in funkcionalne bolezni srca se lahko vspešno zdravijo privatno na domu in z majhnimi stroški.

Želimo tudi, da se seznanite z našim vspešnim načinom zdravljenja na domu takih bolezni kakor so sifilis, nečista kri, kožne bolezni, kapavica, živčna slabost, moška nemoč, semenotok, slabost možganov, kongestivna striktura, bolezni na mehurju in ledvicah in razne druge bolezni na spolno-urinar-nih organih na katerih mnogi moški toliko trpijo.

Zdravniška knjižica, katera šteje 96 strani, zastonj.

Pišite še danes po to knjižico in u njej boste našli enostavna fakta v razumljivem, materinskem jeziku. Ta knjižica je zaloga znanosti in vsebuje informacije in nasvete, ki bi jih moral znati vsak moški in vsaka ženska; posebno pa so ti podatki koristni tistim, ki mislijo na ženičev. Ako torej hočete znati, kako bi dobili nazaj svoje staro zdravje in moč, pišite takoj po to brezplačno knjižico in zvedeli boste, kaj je potrebno glede te ali one bolezni. Ne pošiljajte denarja! — Pošljite samo vaše ime in naslov na spodnjem kuponu. Ne trošite denarja za kakšno ničevredna sredstva, temveč čitajte to knjižico, katera je kašipot k zdravju, in črpajte iz nje pravočasne nasvete in podatke. Pri tem lahko zveste, na čem vi trpite in kako se more vaša teškoča obvladati.

Kupon za brezplačno knjižico.

Zapišite vaše popolno ime in naslov, izrežite in pošljite nam še danes. Plačate potrebno poštino, da dobimo pismo o pravem času.

DR. R. RUSSELL PRICE CO.,

S. 1100, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Prosim, pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastonj in poštine prosto.

Ime in priimek

Štev. in ulica ali Box

Mesto

Država

Največ denarja iz Amerike se nalaga v

MESTNI HRANILNICE LJUBLJANSKI

v Ljubljani v Prešernovi ulici št. 3, Kranjsko.

Denarni promet koncem leta 1914 je znašal nad

740 milijonov kron.

Hranilnih vlog nad

44.5 milijonov kron.

Rezervnega zaklada nad

1,330.000 kron.

Sprejema vloge vsak dan in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka.

Nevzdignjene obresti pripisuje vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven rezervnega zaklada še mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. Izguba vložnega denarja je nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice, potrjenih po

c. kr. deželni vladi

izključena vsaka špekulacija z vloženim denarjem.

Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev, župnišča cerkven in občine občinski denar. Tudi iz Amerike se nalaga največ denarja v to hranilnico.

Naš dopisnik v Zjed. državah je že več let

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St.,
NEW YORK.

6104 St. Clair Ave., N. E.
CLEVELAND, O.

Senca meča

ROMAN IZ ČASOV NAPOLEONA I.

Angleški spisal Robert Buchanan. — Za Glas Naroda prevel G. P.

14

(Nadaljevanje).

Deseto poglavje.

PRI STUDENCU.

Govori tiho, kajti Kannerez-noz poje; skrij se, izginj, da te Kannerez-noz ne vidi. — One perejo svoje krvavo perilo, da postane belo kot sneg in njih oči so obrnjene sem in tja v zboru pojejo nadzemske pesmi. Sveta Devica obvaruj nas! Sin božji varuj nas! Amen!

Te divje besede stare keltske pesmi marmira potopnik, kadar gre v temni noči po samotni poti ter se ozira strahoma naokrog, da bi ne videl temne senice, križajoče njegovo pot. Srce pa mu poskakuje veselo, ko vidi v daljavi luč v oknu svoje koče. Boji se strašnih nočnih peric, kajti to so temne prikazni.

Noč na nočjo so Kannerez-noz zaposlene. Njih delo ni nikdar končano, kajti dolga vrsta mrtvih nikdar ne prestane. Kdor jih vidi v temni noči, je izročen pogubi; kajti njegov mrtvaški prt je, katerega perejo s koščenimi rokami in njegovo smrtno pesem pojejo...

Pred vrati koče matere Gwenferna sta stala Rohan in mojster Arfoll ter zrla nizdol proti bregu, na mesto, kamor je razgreta domišljija postavila strašne perice noči. Noč je bila mirna in skoro brez vetra. Mesece je izginjal ter se zopet prikazoval izza beževih oblakov in le malo zvezd je bilo videti na nebu. Doli v pesku je bilo opaziti temne postavbe, sklonjene nad skrivne vrelce in povsod naokrog je bilo videti bele lise kot perila, razprostrtega po pesku.

Za temi skupinami je ležala vasica Kromlaix in mesečina je osvetljevala strehe hiš.

Bila je nizka oseka in skrivni studenci so vrel na dan. Krog teh studencev so se zbirale žene in deklice iz Kromlaix, prale perilo ter govorile o najnovejših dogodkih. Na tem mestu so se zbirale, po dnevi ali ponoči, kadar je bila voda nizka.

Mojster Arfoll se je spomnil pripovedke o Kannerez-noz, ko je iz daljave opazoval živahni prior.

— Na ta način, vidiš, si ustvari domišljijo svoje povesti, — je rekel — Ali bi si sedaj ne mogel misliti, da so Kannerez-noz pred teboj ter perejo svoje perilo v studenih? Kannerez! in ne lepe deklice kot je tvoja sestrična Marcela!

— Kljub temu, mojster Arfoll, — je odvrnil Rohan s smehom, — jih je dosti takih, katere bi človek smatral za Kannerez tudi ob belem dnevu. Stara mati Barbaik, naprimer!

Mojster Arfoll se ni smejal, temveč rekel:

— Uboge žene! Uboge stare matere z izmučenimi telesi in zlomljeni srei, ki bodo kmalu še bolj zlomljene. Rohan, lepo je biti mlad in močan in lep kot je Marcela, a žalostna stvar je postati star in zaničevan kot je mati Barbaik, o kateri si govoril. Ali nima sina?

— Da.

— Sina-edinea?

— Da, — Jamnicka. Na pogled ga najbrž poznate. Hrom je ter ima veliko grbo. Dva prsta na njegovi roki nista nikoli zrasla.

— Bog je bil zelo dober z njim! — je rekel mojster Arfoll, povsem mirno.

— Dober, mojster Arfoll!

— Da, — zanj in njegovo ubogo mater. V teh dneh je boljše biti rojen hrom in naboglen kot pa zrasti v zdravega moža. Srečni Jamnick! On ne bo šel nikdar v vojno! Mati Barbaik lahko ohrani svoje dete!

Nastal je dolg odmor. Oba moža sta gledala na studene in morje, a navdajali so jih različni občutki. Sreče potujočega učitelja je bilo polno onega strašnega miru usmiljenja in nesebičnosti v Rohanovem sreju pa je divjal vihar strasti.

Konečno je bil Rohan, ki je pričel govoriti. Videti je bilo, da je dal izraza zadnji misli v dolgi vrsti onih, o katerih je medtem razmišljal:

— Moje ime bo torej na seznamu!

— Brez vsakega dvoma!

— In moja številka bo morda izžrebana?

— Morda: — a Bog obvaruj!

Rohan je obrnil svoj polni obraz proti tovarišu ter se zasmejal nakratko. V tem smehu pa ni bilo nobenega veselja, temveč le obup.

— Bog obvaruj! — Sit sem že slišati, da se imenuje Boga na ta način.

— Nikdar ne bodi sit omenitve Božjega imena, — je rekel mojster Arfoll nežno.

— Bog obvaruj! Kaj obvaruje Bog? Grozovitosti, klanje, bitke, lakoto in bolezn! Nobene teh stvari! On ostane miren ter prepusti svet vsem vragom! Oh, mojster Arfoll, vi veste! Vi ste videli vse to in kljub, — kljub temu imate še vero!

Rohan se je zopet nasmehnil, sedaj nekoliko zaničljivo. Ko je tako stal poleg mojstra Arfolla, je bil videti kot kak orjak iz Severa.

— Jaz imam vero, — je odvrnil mojster Arfoll in obraz mu je blestel v mesečini.

— Jaz imam vero ter upam, da jo bom ohranil do smrti. Ti si videl še malo sveta. Jaz sem ga videl veliko. Ti nisi še ničesar pretrpel; jaz sem izgubil vse. In kljub temu ti rečem sedaj, sinko moj, kot bi ti rekel v tvojem obupu: Bog obvaruj, — da bi jaz dvomil o svojem Bogu!

— In vendar, — kako more on dopustiti take stvari!

— Tako je, — je odgovoril mojster Arfoll priprosto. — Dokler bodo ostali ljudje nevedni, se bodo vršile take stvari. Ko pa bodo postali ljudje modri, bodo tudi te stvari prenehale. Človek, ne Bog, je poguba človeka. Bog je ustvaril zemljo lepo in Bog je veselje. Zlobni pa so nesrečni, kajti oni ne poznajo Boga.

— Kdo ga torej pozna? — Le oni, ki jokajo?

— Oni, ki mu pomagajo, Rohan!

— Na kak način?

— Da izpolnjujejo njegovo zapoved ljubezni. Da ljubijo vse stvari, da zaupajo vsem in da potrepe vse. Pa počakaj Rohan! Morebiti moj Bog ni tvoj Bog. Moj ni oni gospoda župnika, ne oni strica Ewna, niti Bog duhovnikov, niti Bog vojnih trum. On je glas v mojem lastnem sreju, ki odgovarja vsem glasovom, ki kriče krog mene: Nobenega upanja ni! Obupaj! Obupaj!

Rohan je sklonil glavo, kajti bil je veruen učenec ter je spoštoval svojega učitelja. Duh odpora in jeze pa je bil še vedno močan v njem in oči so mu žarele. Kri Gwenfernov je bila kot ogenj. — Govoriva zopet o naboru, mojster Arfoll, — je rekel z glasom, ki se je tresel razburjenja. — Zopet se bo jemalo ljudi v vojake in Cesar lahko reče vsakemu: Pojdi za menoj! — Povejte mi! — Ali je to tudi božja volja?

— Ne, nikakor ni!

— In ali bi bil upravičen mož odgovoriti Cesarju: — Ne, jaz ti nočem slediti, kajti ti si proklet!

— Nobenega izhoda ni. — Kdor je poklican, mora iti!

— Najprvo odgovorite! — Ali bi bil ta človek upravičen?

— Pred Bogom na vsak način! —

— Rohan je dvignil roki proti nebu ter rekel:

— Zapomnite si potem! Če bi prišel kdaj tak poziv name, če bi se kedaj položilo to krvavo roko na moje rame ter bi mi krvavo prsti pokazali pot, — zapomnite si, potem bi se upiral do svoje zadnje kaplje krvi, do zadnjega koščka mesa. In naj bi vstal celi svet proti meni, celi oni, katere najbolj ljubim na svetu: — jaz bi ostal neomajen. In naj bi me pozval Cesar sam, — jaz bi kljuboval. Lahko me ubijejo, a ne morejo me prisiliti, da bi ubijal jaz! Mojster Arfoll, ko pride čas, se spomnite na to!

Besede so mu vrele iz ust kot neurinik. Ako bi bilo mogoče videti obraz govornika, bi se zdel vsakemu strašen, — brez krvi.

Mojster Arfoll je vzdihnil. Besede so bile videti divje, a on je bil že večkrat slišal take izraze ogorčenja. Konec pa je bil vedno isti, — obupna udanost v neizogibno usodo.

Par minut pozneje sta si podala moža roki in mojster Arfoll je odšel v smeri proti pečnam.

— Bog obvaruj, zares! — si je mislil, — da bi kedaj padla kočka nanj! Seda je ova, kajti poznal je le zelene pašnike in dihajlj miru. Jaz pa vidim v njem duha zlobe. — Prva kri na bojnem polju bi ga izpremenila v divjo zver!

Dočim se je vršil ta pogovor, je postajal prizor pri studenih vedno živahnejši. Nekako na sredji pota med mejama visoke in nizke vode so svetlikali številni tolmuni, sveže izkopani od ženskih rok. Kjerkoli se je malo greblo zemljo, povsod je privrela sveža voda na dan. Krog teh tolmunov pa so stale skupine žensk in deklic ter prale perilo.

Pesek je bil še vedno moker radi plime, ki je ravno potekla. Zrak je bil gorak, pomešan s duhom, prihajajočim od morja.

Med tolmuni jih je bilo nekaj rezerviranih za domačo rabo in krog teh so se gnetle deklice in otroci, ki so nosili velike prstene vrče. Nekaj jih je stalo, drugi so pa prihajali in odhajali.

Med onimi, ki so stali, je bila Marcela, z vrčem na glavi ter zroča proti skupini žensk, ki so živahno kramljale.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država

koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je \$1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kaki na ših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Najmodernejša

TISKARNA

"GLAS NARODA"

izvraja vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Belo okraso. Izvraja prevode v druge jezike.

Unifiko organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okretajica, pamflet, ceniki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJČENEŽI DNEVNIK.

HARMONIKE

božni kakršnakoli vrste indolent in povprečen po najnižih cenah, a deležne in masivne. V popravke masivne vseh polje, kar sem se nad 10 let takaj v tem polju iz sedaj v vsakem lastnem domu. V popravke vseh kranjske kakor vse druge harmonike za rabenjem po dolo kakorvno tda se obava brez najnižjih stroškov.

JOHN WENZEL

1017 E. 62. St., Cleveland, Ohio.

Za slovenske grafofonske plošče, SKOZIO grafofone, zlatino in srebrnino obrnite se name.

A. J. TERBOVEC, Kans.

Frontenac, (7-11 v sob)

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda"

SKOZI ŠTIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih dneh na 30 straneh. V njem naj-

dete važneje vesti vsakega dne vesti iz stare domovine in zani-

mive povesti.

Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

in v strokovne unije

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-
skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 104 pri 134 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

NAJBOLJŠA

SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s so-
delovanjem več strokovnjakov, je
založila Slovenic Publishing Co., 82
Cortlandt Street, New York, N. Y.

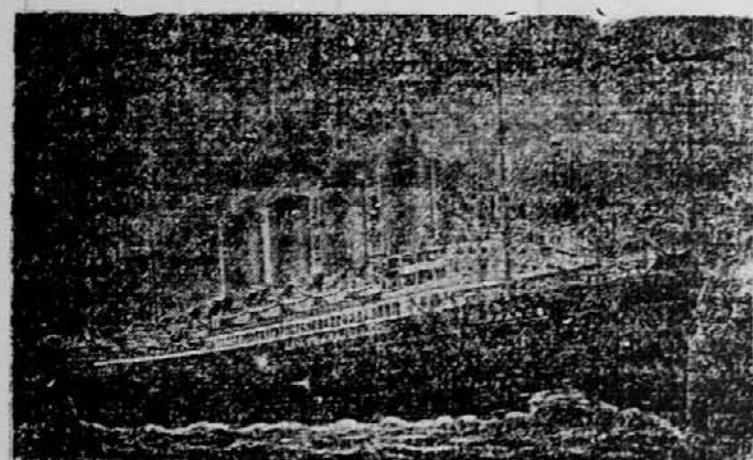
Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe
isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svica, inomesta in Ljubljano

Postani član! —
"LA SAVOIE" — "LA LORRAINE" — "LA NORMANDE" — "LA BRETAGNE"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Chesebrough Building.

Postni parniki odplujejo vedno ob sredah iz pristanišča Števil-
87. N. E.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljke
tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potre-
bujejo pošiljke v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom
in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.